

ATTUNDA TINGSRÄTT

DOM
2016-11-25
Meddelad i
Sollentuna

Mål nr
T 2773-10

PARTER**KÄRANDE**

Aspis Liv Försäkrings AB i likvidation, 516406-0203
c/o Advokatfirman Vinge KB
Box 1703
111 87 Stockholm

Ombud: Advokat Robert Wikholm
Advokatfirman Vinge KB
Box 1703
111 87 Stockholm

INTERVENIENT

CNA Insurance Company Ltd, UK, filial i Sverige, 516403-9165
Mäster Samuelsgatan 60
111 21 Stockholm

Ombud: Advokat Christer A Holm
Advokatfirman Norelid & Holm AB
Box 7394
103 91 Stockholm

SVARANDE

1. JAN Erik Harald Paju, 580615-7235
Kung Gustafs Torg 2 C
791 70 Falun

Ombud: Advokat Staffan Bergqvist
Advokatgruppen i Stockholm AB
Box 5153
102 44 Stockholm

2. Alexandros Antzoulides
Eleutheriou Venizelou str 2, Agia Paraskevi
153 41 Aten
Grekland

Ombud: Advokat Andreas Rönnheden
Wistrand Advokatbyrå
Box 7543
103 93 Stockholm

Dok.Id 679220

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 940 191 29 Sollentuna	Tingsvägen 11	08-561 696 02 E-post: tvistemalsenhet.attunda.tingsratt@dom.se www.attundatingsratt.domstol.se	08-561 695 01	måndag – fredag 08:00-16:30

DOMSLUT

1. Käromålet mot Jan Paju och Alexandros Antzoulides ogillas.
 2. Aspis Liv Försäkrings AB i likvidation ska utge ersättning för Jan Pajus rättegångskostnader med 3 083 591 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från denna dag till dess betalning sker.
 3. Aspis Liv Försäkrings AB i likvidation ska utge ersättning för Alexandros Antzoulides rättegångskostnader med dels 2 634 428 kr, dels 8 511,5 euro, jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från denna dag till dess betalning sker.
 4. CNA Insurance Company Ltd, UK, filial i Sverige, ska utge ersättning för Jan Pajus rättegångskostnader med 765 625 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från denna dag till dess betalning sker.
-

BAKGRUND**Handläggningen vid Attunda tingsrätt**

Aspis Liv Försäkrings AB i likvidation (Aspis Liv) inkom den 1 april 2010 med en ansökan om stämning i vilken det yrkades att Pavlos Psomiades, Jan Paju, Dimitris Vidalis och Alexandros Antzoulides solidariskt till Aspis Liv skulle betala 263 903 484 kr jämte ränta. Aspis Liv justerade senare sitt yrkande till att avse ett kapitalbelopp om 183 903 484 kr jämte ränta, vilket slutligen avrundades till 180 000 000 kr.

Tingsrätten meddelade den 7 oktober 2013 tredskodom mot Pavlos Psomiades som sedan återvanns. Den 18 december 2014 meddelades på nytt tredskodom mot Pavlos Psomiades. Tredskodom meddelades även mot Dimitris Vidalis samma dag. Båda tredskodomarna har vunnit laga kraft.

CNA Insurance Company Ltd, UK, filial i Sverige (CNA) ansökte den 16 april 2014 om att få inträda som intervenient på samma sida som Aspis Liv i målet. CNA anförde som skäl för sin ansökan att Aspis Liv vid Stockholms tingsrätt väckt talan mot CNA avseende ansvarsförsäkring som Aspis Liv tecknat hos CNA. Målet vid Stockholms tingsrätt har vilandeförklarats. Den 24 juni 2014 bifölls bolagets ansökan om att få inträda som intervenient.

Bakgrunden till tvisten*Aspisgruppen*

Aspis Liv är ett livförsäkringsaktiebolag som numera är under tvångslikvidation. Bolaget bildades under år 2004 och verksamheten har omfattat sjuk-, olycksfalls- och dödsfallsförsäkringar. Innan Aspis Liv registrerades bedrevs försäkringsrörelsen som en filial till Aspis Pronia General Insurance Company S.A. (Aspis Pronia) under nam-

net Aspis Pronia Life Branch in Sweden. Den 26 november 2009 fattade Finansinspektionen beslut om att Aspis Livs koncession var förverkad och tog samtidigt över förvaltningen. Som förvaltare utsågs advokaterna Peter Morawetz och Robert Wikholm vid Advokatfirman Vinge. Grunden för beslutet var att bolaget hade förlorat kontrollen över merparten av sina tillgångar. Dessförinnan hade Finansinspektionen i beslut den 9 november 2009 förelagt Aspis Liv att inkomma med en finansiell saneringsplan och i beslut den 12 november samma år förbjudit Aspis Liv att förfoga över sina tillgångar och att ingå nya försäkringsavtal. På ansökan av Finansinspektionen beslutade Norrköpings tingsrätt den 23 februari 2010 att försätta Aspis Liv i tvångslikvidation. Tingsrätten förordnade advokaten Robert Wikholm till likvidator i Aspis Liv. Finansinspektionen utsåg samma dag advokaten Peter Morawetz till likvidator, vilken sedermera ersattes av advokaten Fabian Ekeblad.

Aspis Liv ingick i en företagsgrupp (Aspisgruppen) med bl.a. Aspis Capital S.A. (Aspis Capital), Aspis Pronia, Aspis Holding Public Company Ltd (Aspis Holding) och Commercial Value Insurance Company S.A. (Commercial Value). Aspis Pronia var huvudbolaget i Aspisgruppen. Ägandet i Aspis Liv var fördelat enligt följande. Aspis Capital ägde 85,5 procent, Aspis Pronia ägde 9,5 procent och privatpersonen Theodoros Anagnostopoulos (tidigare verkställande direktör i Aspis Liv) ägde 5 procent. Aspis Capital och Aspis Pronia var registrerade i Grekland. Enligt den grekiska tillsynsmyndigheten ägdes Aspis Capital till 100 procent av privatpersonen Pavlos Psomiades som tidigare var verkställande direktör och ordförande i Aspis Pronia. Pavlos Psomiades ägde även direkt och indirekt en stor mängd aktier i Aspis Pronia. Aspis Pronia är sedan den 21 september 2009 försatt i tvångslikvidation av grekiska myndigheter till följd av kapitalbrist och bolagets koncession för att bedriva försäkringsverksamhet är förverkad. Aspis Holding ägdes vid den i målet aktuella tiden till huvuddelen av Pavlos Psomiades och till en mindre del av hans affärskompanjon Lambros Christofi. Aspis Holding ägde även en del av Commercial Value, ett företag som fick sin koncession indragen av grekiska myndigheter sedan dess tillgångar förts över till ett bolag, Hestiun Europe Limited (Hestiun), via konton i Credit Suisse. Verkställande direktör i bolaget var under den aktuella tiden Dimitris Vidalis.

Hestiun var ett brittiskt bolag, registrerat den 9 augusti 2007. Bolaget hade säte i London och företrädde bl.a. av Richard Granier och Pablo Anderson. Bolaget försattes i ”Liquidation” den 6 oktober 2010. Den som vittne hörde Richard Brewer är en av bolagets ”Joint Liquidators”.

Under våren 2009 bestod Aspis Livs styrelse av Dimitris Vidalis (ordförande samt även verkställande direktör i Commercial Value), Anders Billstrand, Yiannos Christofi (bror till Lambros Christofi) samt från den 28 april 2009 även Antonis Antoniou, Georgios Constantinou och Göran Melchior. Jan Paju anställdes som extern verkställande direktör (dvs. han var inte ledamot eller suppleant i styrelsen) hösten 2008, vilket registrerades av Bolagsverket den 30 september 2008. Han registrerades även som styrelseledamot den 28 april 2009.

Alexandros Antzoulides var anställd i Aspis Pronia under tidsperioden 2004 till den 22 september 2009. Hans tjänstebefattning var kapitalförvaltare och han hade sin placering i Grekland. Han ingick även i Aspis Livs investeringskommitté (Investeringskommittén), som i viss utstäckning hade rätt att anta riktlinjer om bolagets investeringar. Denna kommitté bestod från år 2008, förutom av Alexandros Antzoulides, av tre personer, nämligen Aspis Livs ordförande Dimitros Vidalis (tillika verkställande direktör i Commercial Value), styrelseledamoten Pavlos Ioannidis och Aspis Livs ekonomichef Semir Barhanko.

Överföring av tillgångar

Aspis Livs tillgångar, bestående av kontanta medel och obligationer, fördes under våren 2009 från bolagets konton i Danske Bank till nya konton hos Credit Suisse i Zürich, Schweiz, för att senare överföras till andra konton hos Credit Suisse i Basel, Schweiz.

Credit Suisse företräddes i sammanhanget av Ronald Groeflin, ”Vice President”, och Urs Leder, ”Director”.

Överföringarna till kontona i Basel innebar att tillgångarna överfördes till ett annat bolag än Aspis Liv, nämligen ovan nämnda Hestiun.

Aktuella avtal eller utkast därtill

I målet förekommer ett antal avtal eller utkast till avtal. Således hade Aspis Liv den 1 augusti 2008 ingått ett avtal med Aspis Pronia (Förvaltningsavtalet), vilket gav Aspis Pronia rätt att bl.a. för Aspis Livs räkning utföra konsulttjänster m.m. Enligt ett utkast till avtal våren 2009, benämnt ”Secured Project Funding Agreement” (Finansieringsavtalet) mellan Hestiun, Aspis Liv och Commercial Value skulle Hestiun investera övriga bolags tillgångar om ca 45 milj. kr på aktie- och finansmarknader. Enligt ett annat utkast till avtal, daterat den 15 juli 2009, benämnt Letter of Intent, hade Hestiun och Pavlos Psomiades planer på att bilda ett nytt gemensamt bolag, i vilket Hestiun med en insats om 150 milj. euro skulle bli aktieägare med 51 procent. Slutligen träffades den 22 juni 2010 ett avtal mellan Aspis Liv i likvidation och Credit Suisse (Förlikningsavtalet), genom vilket Credit Suisse mot en likvid på 80 milj. kr fick i uppdrag att driva in Aspis Livs fordran på Hestiun.

Aktuella lagbestämmelser

Aspis Liv har utfört sin talan med åberopande av bestämmelserna i den vid tidpunkten för överföringarna gällande försäkringsrörelselagen (1982:713), i fortsättningen FRL.

Om utbetalning sker till bl.a. aktieägare i strid mot bestämmelserna i FRL ska mottagaren, enligt 12 kap. 10 § första stycket i samma lag, betala tillbaka vad som erhållits med ränta på visst närmare angivet sätt. Om utbetalning har skett i form av vinstutdelning är dock mottagaren återbetalningsskyldig endast om bolaget visar att han insåg eller borde ha insett att utbetalningen stred mot lagen.

För den brist som kan uppkomma vid återbetalningen ansvarar enligt 12 kap. 10 § andra stycket FRL bl.a. de som har medverkat till att besluta om eller verkställa utbetalningen. Såvitt gäller verkställande direktörer och styrelseledamöter finns närmare bestämmelser om detta ansvar i 16 kap. 1 § FRL. För ansvar förutsätts att försäkringsbolaget har skadats uppsåtligen eller av oaktsamhet.

Om någon är ersättningsskyldig enligt de nämnda bestämmelserna kan skadeståndet enligt 16 kap. 4 § FRL jämkas efter vad som är skäligt med hänsyn till handlingens beskaffenhet, skadans storlek och omständigheterna i övrigt.

Twisten

Twisten rör frågan om bristtäckningsansvar enligt de nämnda bestämmelserna i 12 kap. 10 § och 16 kap. 1 § FRL har uppkommit för Jan Paju och Alexandros Antzoulides beträffande de tillgångar som har förts över till kontona i Basel.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Aspis Liv

Aspis Liv har yrkat att tingsrätten ska förplikta Jan Paju och Alexandros Antzoulides att solidariskt med varandra och med i Attunda tingsrätts tredskodomar den 18 december 2014 redan förpliktade Pavlos Psomiades och Dimitris Vidalis, till Aspis Liv betala 180 milj. kr jämte ränta enligt 5 § räntelagen (1975:635) från den 4 maj 2009 till dagen för delgivning av ansökan om stämning och därefter ränta enligt 6 § räntelagen till dess betalning sker.

Jan Paju och Alexandros Antzoulides

Jan Paju och Alexandros Antzoulides har bestritt käromålet i dess helhet. De har inte vitsordat något belopp som skäligt i sig, men har vitsordat ränteyrkandet såvitt avser tiden från dagen för delgivning av ansökan om stämning.

För det fall tingsrätten skulle komma fram till att de är bristtäckningsansvariga enligt 12 kap. 10 § FRL har de gjort gällande att beloppet, enligt 16 kap. 4 § FRL, ska jämkas till noll kr eller till ett belopp som motsvarar Aspis Livs skulder exklusive ombudsarvode i denna tvist. Skulderna uppgick per den sista fastställda årsredovisningen till cirka 29 milj. kr.

GRUNDER FÖR TALAN**Aspis Liv**

Hur medel har förts över och vad det har inneburit

Aspis Livs tillgångar var i sin helhet fram till april 2009 placerade hos Danske Bank i Sverige. Under april 2009 öppnades för Aspis Livs räkning konton hos Credit Suisse i Zürich.

- ”SEK account” med kontonummer 0835-1395046-52 (IBAN CH31 0483 5139 5046 5200) (Kontantkonto Zürich), och
- ”Safekeeping account” med kontonummer 0835-1395046-55 (Depåkonto Zürich).

Aspis Livs tillgångar överfördes från Danske Bank till Credit Suisse i Zürich enligt följande. Den 15 till den 17 april 2009 undertecknade Yiannos Christofi, Dimitris Vidalis och Jan Paju för Aspis Livs räkning en anmälan om överföring av obligationer till ett nominellt värde om 270 milj. kr från Danske Bank till Credit Suisse i Zürich. Av en överföringsorder, daterad den 28 april 2009, framgår att obligationerna överfördes från Aspis Livs konto i Danske Bank till Depåkonto Zürich omkring den 24 april 2009.

Den 17 april 2009 bekräftade Danske Bank att kontanta medel om 20,5 milj. kr överförts från Danske Bank till Kontantkonto Zürich.

Den 29 april 2009 skickade Jan Paju via mejl till Alexandros Antzoulides en av Jan Paju ifylld och undertecknad blankett för teckningsrätt för ett nytt eller befintligt konto (Specimen Signatures of the Company). På denna blankett, från Credit Suisse i Basel, angavs Hestiun som kontohavare och Jan Paju som ensam tecknare av följande konton.

- 0060-1568427-32-9/0060-1568427-35-3 (Kontantkonto Basel), och
- 0060-1568427-35-3/0060-1568427-35-3 (Depåkonto Basel).

Samtliga tillgångar på Credit Suisse-kontona i Zürich överfördes den 4 maj 2009 till Credit Suisse-kontona i Basel enligt följande.

- Hela kontantbehållningen från Aspis Livs konto nummer CH31 0483 5139 5046 5200 (Kontantkonto Zürich) till Hestiuns konto nummer CH64 0483 5156 84273 2009 (Kontantkonto Basel), och
- Obligationerna från Aspis Livs konto nummer 0835-1395046-55 (Depåkonto Zürich) till Hestiuns konto nummer 0060-1568427-35-3 (Depåkonto Basel).

Till Kontantkonto Basel (tillhörigt Hestiun) fördes inledningsvis, den 4 maj 2009, 20 500 000 kr från Aspis Livs Kontantkonto Zürich. Från Kontantkonto Basel gjordes återbetalningar till Aspis liv den 25 november 2009 och den 11 december 2009. Därefter har kontot varit tomt och saknar betydelse i målet.

Hestiun var ett Aspis Liv ej närstående bolag och ett bolag över vilket Aspis Liv inte kunde utöva något inflytande. Alla Credit Suisse-kontona i Basel med nummerserie 0060-1568427-35-3 var vid tidpunkten för överföringarna belastade med en pantsättning, vilken utgjorde en säkerhet för en kredit till förmån för Hestiun. Pantsättningen har således skett till förmån för andra intressen än Aspis Livs. Pantsättningen saknar i sig betydelse för frågan om otillåten vinstutdelning/kapitalanvändning. Pantsättningen medförde dock att de överförda medlen inte kunde återföras.

Överföringarna till Hestiun var således en försträckning och Aspis Liv har härigenom fått en fordran på Hestiun. Försträckning i form av penninglån eller liknande till den som saknar återbetalningsförmåga är enligt såväl praxis som doktrin att anses som kapitalanvändning som omfattas av reglerna om vinstutdelning i 12 kap. FRL.

Hestiun hade vid tidpunkten för överföringarna avsikt att bli ägare i Aspisgruppen, inklusive i Aspis Liv, varför det ska likställas med aktieägare vid tillämpning av 12 kap. 10 § FRL.

Pavlos Psomiades och Hestiuns avsikt var att Hestiun skulle tillskjuta 150 milj. euro till ett nytt holdingbolag samtidigt som Pavlos Psomiades skulle tillskjuta allt sitt ägande i de bolag som ingick i Aspisgruppen till det nya holdingbolaget. Pavlos Psomiades och Hestiun var överens om att Pavlos Psomiades skulle äga 49 procent och Hestiun 51 procent av det nya holdingbolaget. Det var på detta sätt som Hestiun skulle bli ägare i Aspisgruppen och därmed Aspis Liv. Trots att Hestiun inte blev aktieägare hade överföringarna ett nära sakligt sammanhang med att så skulle bli fallet. Hestiun är därmed att likställa med aktieägare (NJA 1997 s.418).

Bolagsordningen för Aspis Liv innehåller inte något förbud mot vinstutdelning. Enligt Aspis Livs årsredovisning för räkenskapsåret 2007 (som vid tiden den 4 maj 2009 innehöll den senast fastställda balansräkningen) fanns i Aspis Liv s.k. fritt eget kapital enligt fastställd balansräkning om 35 768 000 kr. Då företrädare för bolaget redan under år 2008 vid åtminstone två tillfällen genomförde transaktioner som utgjorde förtäckta olovliga vinstutdelningar överstigande 100 milj. kr avseende förvärv av cypriotiska tillgångar, var det fria kapitalet konsumerat redan vid utgången av år 2008. Vid tidpunkten för överföringen den 4 maj 2009 saknade således Aspis Liv, med tillämpning av försiktighetsregeln i 12 kap. 2 § tredje stycket FRL, utdelningsbara medel (inga medel över huvud taget hade kunnat delas ut). Hestiun saknade vidare återbetalningsförmåga. Överföringarna från Aspis Livs konton till Hestiuns konton var avsedda att gynna den blivande huvudägaren Hestiun. Överföringen utgör därmed en förtäckt otillåten vinstutdelning (en otillåten kapitalanvändning) enligt 12 kap. 1 och 2 §§ FRL,

då det för inblandade personer redan från början, eller i vart fall under förfarandet, stått klart att tillgångarna skulle föras ut ur Aspis Liv till förmån för andra intressen än Aspis Liv, någon Aspis Liv närstående eller person som haft för avsikt att bli Aspis Liv närstående. För Pavlos Psomiades, Dimitris Vidalis och Alexandros Antzoulides måste det ha stått klart att tillgångarna skulle föras ut ur Aspis Liv till förmån för andra intressen än Aspis Liv. Jan Paju borde ha förstått att så var fallet eftersom han överfört tillgångarna till ett främmande bolags konto.

Vid en dold kapitalanvändning, som i detta fall, har mottagaren, Hestiun, inte något godtrosskydd som vid öppen vinstutdelning beslutad av en bolagsstämma. Det saknar därför betydelse om Hestiun skulle ha insett eller borde ha insett att överföringen till Hestiunkontona utgjorde en otillåten vinstutdelning. För övrigt förefaller det orimligt att Hestiun kunnat tro att en överföring om sammanlagt en halv miljard kr från bolag inom Aspisgruppen till det medellösa Hestiun skulle ha kunnat möta borgenärsskyddsregler i någon jurisdiktion.

På grund av det ovanstående har en återbetalningsplikt uppstått för Hestiun jämlikt 12 kap. 10 § FRL. Aspis Liv har drabbats av en brist uppgående till yrkat belopp genom att Hestiun, sedan krav på återbetalning riktats mot bolaget, varken velat eller kunnat betala. Hestiun är numera försatt i konkurs. Samtliga Credit Suisse konton i Basel var pantsatta som säkerhet för en kredit som beviljats Hestiun. De pantsatta tillgångarna har därför inte kunnat återbäras. Aspis Liv har vidare varit i kontakt med konkursförvaltningen i England och informerats om att det inte finns tillgångar i boet och att det varit förenat med stora svårigheter att eftersöka vart de aktuella betalningarna till Hestiunkontona tagit vägen. Trots ansträngningar från Aspis Liv att återfå den olovliga vinstutdelningen har endast en mindre del kunnat återfås (återbetalning om 23 399 960 kr samt 43 152 234 kr i november respektive december 2009). Bristen uppkom i och med att utbetalda medel inte kunnat återfås.

På vilket sätt har Jan Paju och Alexandros Antzoulides varit delaktiga i överföringarna?

Den verkställande direktören Jan Paju (och styrelseordföranden Dimitris Vidalis) var direkt involverad i överföringen av medel från Sverige till Schweiz jämte överföringen till Hestiuns konton. På grund av sin inblandning är Jan Paju solidariskt ansvarig för den brist som uppkommit på grund av utebliven återbetalning från mottagaren eller mottagarna av den förtäckta otillåtna vinstutdelningen.

Lika med Jan Paju (och Dimitris Vidalis) är Alexandros Antzoulides (och Pavlos Psomiades) ansvarig för den uppkomna bristen genom analogisk tillämpning av 12 kap. 10 § andra stycket FRL. Pavlos Psomiades var ägare till Aspis Capital, huvudägare i Aspis Liv, och var verkställande direktör för Aspis Pronia vid den aktuella tiden. Därtill var Pavlos Psomiades den person som utövade den faktiska och yttersta beslutanderätten inom Aspiskoncernen. Pavlos Psomiades var också den som initierade överföringen av tillgångarna från Sverige för att få dessa överförda till Hestiuns konto hos Credit Suisse. Alexandros Antzoulides är den person som på Pavlos Psomiades uppdrag i sin egenskap av kapitalförvaltare inom Aspiskoncernen beordrat överföringen av medlen från Sverige till Schweiz och den därpå följande överföringen till Hestiun. Alexandros Antzoulides hade därtill uppdrag från Aspis Livs styrelse att tillsammans med Dimitris Vidalis ingå i Investeringskommittén med långtgående mandat från bolaget att hantera Aspis Livs ekonomiska angelägenheter.

Kapitalförvaltarens roll har varit sådan att ett bristtäckningsansvar aktualiseras genom en analog tillämpning av de aktuella reglerna i FRL.

Jan Paju och Alexandros Antzoulides har agerat med uppsåt eller av oaktsamhet

Jan Paju har agerat oaktsamt eftersom han borde ha förstått att överföringen av tillgångarna skedde till konton som inte tillhörde Aspis Liv.

Alexandros Antzoulides har agerat uppsåtligen eller i vart fall varit oaktsam eftersom han förstått, eller borde ha förstått, att den överföring av tillgångarna som han på uppdrag av Pavlos Psomiades beordrade innebar att Aspis Livs egendom överfördes till Hestiun.

Eftersom Jan Paju och Alexandros Antzoulides (samt Dimitris Vidalis och Pavlos Psomiades) genom sitt agerande uppsåtligen eller av oaktsamhet har medverkat till att verkställa den olovliga vinstutdelningen är de enligt 12 kap. 10 § andra stycket FRL jämfört med 16 kap. 1 § samma lag solidariskt ansvariga för den brist som uppkommit på grund av den uteblivna återbetalningen från Hestiun.

Den uppkomna bristen

Den brist som Jan Paju och Alexandros Antzoulides (samt Pavlos Psomiades och Dimitris Vidalis) är bristtäckningsansvariga för är uträknad enligt följande. Den 4 maj 2009 överfördes obligationer om nominellt värde 270 milj. kr och kontanta medel om 20,5 milj. kr till Hestiunkontona. Obligationernas marknadsvärde uppgick per den 31 mars 2009 till 309 955 678 kr. Två återbetalningar har skett efter förfrågan till Hestiun, Credit Suisse jämte olika personer, såväl fysiska som juridiska, inom Aspisgruppen. Aspis Liv har även överlåtit sin resterande fordran mot Hestiun till Credit Suisse för 80 milj. kr.

Kapitalfordran uppgår således till

Marknadsvärde obligationer	309 955 678
Kontanta medel	+ 20 500 000
	330 455 678
Återbetalning 2009-11-25	./ 23 399 960
Återbetalning 2009-12-11	./ 43 152 234
Överlåtelse	./ 80 000 000

Kapitalfordran 183 903 484 (nu avrundat nedåt till
180 000 000 kr)

Räntan

Rätten till ränta på yrkat belopp följer av 12 kap. 10 § första stycket FRL.

Jan Paju

Hur medel har förts över

Det stämmer att Aspis Livs tillgångar har förts över från Credit Suisse-kontona i Zürich till Credit Suisse-kontona i Basel på instruktion av Dimitris Vidalis och Jan Paju.

Överföringen ägde rum den 4 maj 2009 vilket också är tidpunkten för lovlighetsprövningen. Det stämmer också att Credit Suisse-kontona i Basel då tillhörde Hestiun, vilket Jan Paju dock vid tidpunkten var övertygad om att de inte gjorde. Jan Paju har emellertid haft teckningsrätt till Credit Suisse-kontona i Basel. En överföring till ett konto som Jan Paju hade rådighet över utgör inte en betalning över huvud taget. Några medel har således inte förts över på det sätt som Aspis Liv påstår.

Om Jan Paju den 4 maj 2009 inte hade ensam teckningsrätt till kontona så har det inneburit att Aspis Liv har fått motsvarande fordran på Hestiun. Hestiun saknade inte förmåga att återbetala denna fordran. Försträckningen var alltså inte vederlagsfri.

Det vitsordas att det inte fanns några utdelningsbara medel i Aspis Liv vid tidpunkten för överföringarna.

Grundläggande förutsättningar för att bestämmelserna i 12 kap. FRL ska bli tillämpliga

För att bestämmelserna i 12 kap. FRL ska bli tillämpliga krävs en civilrättsligt bindande rättshandling som innebär att betalarens förmögenhet har minskat. Det krävs också att förmögenhetsminskningen har varit avsiktlig. Om det saknas ett avtal kan reglerna om bristtäckningsansvar i FRL inte tillämpas. Jan Paju bestrider att det föreligger ett försträckningsavtal mellan Hestiun och Aspis Liv. Det som i verkligheten har hänt är att Jan Paju, som beskrivs nedan, har vilseletts att skriva under handlingar om överföringarna. Hans namnteckning har också förfalskats på vissa handlingar. Hestiun har inte varit i god tro i förhållande till rätten till de överförda medlen. På grund härav saknas det ett giltigt avtal mellan Aspis Liv och Hestiun och/eller ett bindande beslut om utbetalning från Aspis Liv. Reglerna om bristtäckningsansvar kan därför inte tillämpas.

Jan Paju har inte känt till att kontona i Basel inte tillhörde Aspis Liv och har inte heller känt till någon pantförskrivning. Jan Paju skulle inte ha överfört medlen om han känt till att någon annan kunde ha teckningsrätt eller att kontona tillhörde annan än Aspis Liv. Hestiun har inte varit i god tro beträffande rätten till betalningen och har därför haft att återbetala tillgångarna enligt reglerna om misstagsbetalningar.

Det har under alla förhållanden inte varit fråga om någon otillåten vinstutdelning

För det fall tingsrätten skulle komma fram till att det har skett ett avhändande av Aspis Livs medel den 4 maj 2009 är det ändå inte fråga om en otillåten vinstutdelning eftersom Hestiun inte är att jämföra med en aktieägare. Vare sig Hestiun, behöriga företrädare för Aspis Liv eller Pavlos Psomiades har haft för avsikt att Hestiun skulle bli aktieägare i Aspis Liv. I förevarande fall har Hestiun endast varit formell mottagare av de medel som det bolaget lånat med Aspis Livs obligationer som säkerhet. Pengarna har därefter spritts ut på ett mycket stort antal mottagare.

En eventuell vinstutdelning stred varken mot spärr- eller försiktighetsregeln. Jan Paju ifrågasätter dock inte uppgiften om att fritt eget kapital uppgick till cirka 38,5 milj. kr i årsredovisningen för år 2007. Jan Paju bestrider att det har förekommit en förtäckt otillåten vinstutdelning om 183 903 484 kr.

Om förutsättningar för ett bristtäckningsansvar skulle föreligga har detta ansvar övergått på Credit Suisse

För det fall tingsrätten skulle finna att det föreligger ett bristtäckningsansvar har det övergått från Aspis Liv till Credit Suisse genom Förlikningsavtalet som innebar att Aspis Liv överlät samtliga sina fordringar på Hestiun till Credit Suisse för 80 milj. kr. Bristtäckningsansvaret är accessoriskt till återbäringsansvaret. Enligt avtalet med Credit Suisse återgår Aspis Livs fordran på Hestiun först efter att Credit Suisse fått fullt betalt. I konsekvens härmed återgår således rätten till bristtäckning först efter att Credit Suisse fått fullt betalt. Så har inte skett. Aspis Liv kan inte förfoga över ett krav som bolaget inte har, dvs. Aspis Liv är inte rätt borgenär.

Om bristtäckningsansvaret inte har övergått till Credit Suisse föreligger under alla omständigheter ingen brist

a) Tillräckliga indrivningsåtgärder har inte vidtagits. Aspis Liv har inte uttömt möjligheterna att få ersättning från Credit Suisse, som inte har varit i god tro beträffande Hestiuns rätt att disponera över Aspis Livs tillgångar. Credit Suisse har känt till Jan Pajus instruktioner att Aspis Livs medel inte fick pantförskrivas. Vidare framgår av schweizisk lag att medel tillhöriga försäkringsbolag inte får pantförskrivas. Credit Suisse har haft en mycket långtgående undersökningsplikt beträffande Hestiuns rätt att disponera Aspis Livs medel som pant. Credit Suisse har inte fullgjort denna undersökningsplikt. Credit Suisse har inte kontaktat Jan Paju eller kontrollerat Jan Pajus namnteckning på Finansieringsavtalet.

Sedan Jan Paju hösten 2009 kontaktat Credit Suisse och bett om att de överförda

medlen skulle återföras till Danske Bank lovade Credit Suisse vid flera tillfällen att så skulle ske. Likvidatorerna har dock avstått från att verkställa detta avtal och har inte heller inlett något rättsligt förfarande mot Credit Suisse för att återfå Aspis Livs tillgångar.

b) Aspis Livs möjligheter att utfå ersättning från Hestiun inte är uttömda. Vare sig Credit Suisse eller Aspis Liv har anmält fordringar i Hestiuns konkurs.

c) Även om tingsrätten skulle finna att tillräckliga indrivningsåtgärder enligt ovan har vidtagits så har såväl Hestiun som Credit Suisse varit i ond tro beträffande Hestiuns rätt att pantförskriva Aspis Livs medel respektive för Credit Suisse att använda Aspis Livs medel för betalning av sin fordran på Hestiun. Genom att i stället ingå ett förlikningsavtal med Credit Suisse för att kunna överföra skadefall, varigenom likvidatorerna godtog att Hestiuns dispositionsrätt till Aspis Livs medel grundade sig på Finansieringsavtalet och erkände pantförskrivningen som riktig, har Aspis Liv självt framkallat en brist. Vid tidpunkten var Aspis Livs obligationer föremål för ett straffprocessuellt tvångsmedel och Aspis Livs förmögenhet såvitt avser obligationerna intakt.

Det föreligger inte heller någon brist med anledning av att det inte är klarlagt att det inte kan påräknas ytterligare betalningar från såväl Credit Suisses som konkursförvaltarens indrivningsåtgärder.

Även om det skulle ha förelegat en brist kan Jan Paju ändå inte bli ansvarig för denna eftersom han inte har varit oaktsam

För det fall tingsrätten finner att det är fråga om ett värdeavhändande samt en konstaterad brist vitsordar Jan Paju att han omfattas av den personkategori som kan vara bristtäckningsansvarig. Jan Paju har dock inte varit oaktsam.

Jämkning

Jan Paju har använts som ett rundningsmärke i överföringen från Credit Suisse-kontona i Zürich till Credit Suisse-kontona i Basel. Även om syftet med överföringen till Hestiun ytterst har varit att gynna Hestiun har Jan Pajus medverkan varit nödvändig samtidigt som det varit nödvändigt att hålla honom ovetande om de verkliga planerna eftersom han inte skulle godkänt överföringen om han känt till dessa.

När Jan Paju tillträdde som verkställande direktör i Aspis Liv konstaterade han att det fanns mycket allvarliga organisatoriska problem och hans val var att avgå eller försöka åtgärda dessa, varvid Jan Paju valde det sistnämnda och tog kontakt med Finansinspektionen i detta syfte. En förhållandevis kort tid efter Jan Pajus tillträde inleddes överföringsåtgärderna där Jan Paju vilseleddes och även efter detta har Jan Paju hållit Finansinspektionen underrättad. Med hänsyn härtill ska bristtäckningsansvaret jämkas till noll kr.

Även med hänsyn till likvidatorernas underlåtenheter i förhållande till Credit Suisse finns det skäl att jämka ett eventuellt bristtäckningsansvar till ett belopp motsvarande Aspis Livs skulder exklusive ombudsarvode i denna tvist.

Alexandros Antzoulides

Alexandros Antzoulides vitsordar att tillgångar tillhörande Aspis Liv har förts över från konton i Danske Bank till konton i Credit Suisse i Zürich på det sätt Aspis Liv har gjort gällande. Alexandros Antzoulides vitsordar också att konton har öppnats hos Credit Suisse i Basel och att tillgångar har överförts till dessa konton. Den aktuella överföringen, från kontona hos Credit Suisse i Zürich till kontona hos Credit Suisse i Basel, ägde rum den 4 maj 2009. Vid denna tidpunkt var Alexandros Antzoulides övertygad om att kontona hos Credit Suisse i Basel tillhörde Aspis Liv. Alexandros Antzoulides kände inte heller till att kontona var pantsatta. De aktuella tillgångarna har

inte vid någon tidpunkt tillhört Hestiun. Tillgångarna på kontona hos Credit Suisse i Zürich och i Basel har alltså tillhört Aspis Liv.

Det har inte skett något värdefrånhandande från Aspis Liv den 4 maj 2009. Detta beror på att Jan Paju hade rådighet över alla konton vid tidpunkten för överföringarna.

Även om kontona tillhörde Hestiun vid tidpunkten för överföringarna har något värde inte fränhäfts Aspis Liv genom överföringarna eftersom Aspis Liv då, enligt sina egna påståenden i målet, samtidigt fått en fordran på Hestiun. Hestiun hade den 4 maj 2009 möjlighet och förmåga att betala tillbaka skulden.

Det föreligger inget avtal om försträckning/lån, då det inte förelegat någon gemensam partsavsikt hos Aspis Liv och Hestiun om att ingå ett avtal om försträckning/lån. Alexandros Antzoulides bestrider också att de legala företrädarna, Jan Paju och Dimitris Vidalis, har haft för avsikt att ingå ett låneavtal med Hestiun. Det finns alltså ingen försträckning/lån.

Jan Paju har anfört att han har vilseletts. Om Alexandros Antzoulides skulle ha lämnat felaktig information som påverkat utbetalningen har det berott på att även han har vilseletts. Reglerna om bristtäckningsansvar i FRL förutsätter att det har förelegat ett avtal eller beslut av behöriga ställföreträdare för Aspis Liv om att medlen skulle föras över. Om det inte finns något avtal eller beslut kan reglerna om bristtäckningsansvar i FRL inte tillämpas på transaktionerna. I detta fall finns det inte något avtal, allra minst ett avtal om försträckning/lån.

Under alla omständigheter är det inte fråga om en otillåten vinstutdelning eftersom Hestiun inte den 4 maj 2009 (eller vid någon annan tidpunkt) har varit att likställa med en aktieägare i Aspis Liv. Vare sig Hestiun, behöriga ställföreträdare för Aspis Liv eller Pavlos Psomiades har den 4 maj 2009 haft en gemensam avsikt om att Hestiun skulle bli aktieägare i Aspis Liv (att Hestiun faktiskt var eller i nära sakligt sammanhang direkt, eller indirekt, blev aktieägare i Aspis Liv har inte påståtts i målet).

Alexandros Antzoulides bestrider att Hestiun någonsin haft en verklig avsikt att bli aktieägare (direkt eller indirekt) i Aspis Liv. Alexandros Antzoulides bestrider vidare att överföringen den 4 maj 2009 gjordes för att tillhandahålla säkerhet för Hestiun att låna pengar hos Credit Suisse för att, som Aspis Liv uttrycker det, genomföra ”affären med Pavlos Psomiades”, dvs. att Hestiun skulle bli delägare i Aspis Pronia och tillföra Aspis Pronia en stor summa pengar.

En eventuell vinstutdelning stred varken mot spärr- eller försiktighetsregeln.

Det föreligger ingen konstaterad brist enligt följande.

- a) Credit Suisse har utfäst att till Aspis Liv återföra de tillgångar som fördes över till kontona hos Credit Suisse i Basel. Credit Suisse har alltså i förhållande till Aspis Liv varit ovillkorligt skyldigt att återföra tillgångarna till Aspis Liv.
- b) Aspis Liv påstår att en brist har uppkommit på grund av pantsättningen av kontona hos Credit Suisse i Basel. Aspis Liv har genom Förlikningsavtalet valt att acceptera pantsättningen och därigenom accepterat att Credit Suisse haft en panträtt i kontona och även accepterat att Credit Suisse ovillkorade utfästelse mot Aspis Liv inte gäller.
- c) Genom att efterge sitt krav, ingå Förlikningsavtalet och/eller att avstå från en talan mot Credit Suisse har Aspis Liv själv framkallat en brist. Att ålägga bristtäckningsansvar under sådana förutsättningar strider uppenbart mot reglernas syfte och ändamål. Det ska framhållas att Credit Suisse haft obegränsad betalningsförmåga att uppfylla sitt åtagande mot Aspis Liv.
- d) Credit Suisse har informerat Aspis Liv om att indrivningsåtgärderna gentemot Hestiun alltjämt pågår.
- e) Aspis Liv har inte anmält någon fordran i Hestiuns konkurs, som fortfarande pågår. Vid tidpunkten för konkursen fanns såvitt framgår av handlingar i Hestiuns konkurs i vart fall medel i behåll för att täcka samtliga Aspis Livs skulder. Tillräckliga indrivningsåtgärder har inte vidtagits.
- f) Det är inte utrett att det inte kommer att bli någon utdelning i Hestiuns konkurs eller hur stor utdelningen kommer att bli.

Även om omständigheterna skulle anses vara sådana att bristtäckningsansvar föreligger gäller inte ett sådant ansvar mot Aspis Liv då detta bolag har överlåtit sina fordringar (inklusive fordran på bristtäckningsansvar) till Credit Suisse för 80 milj. kr. Aspis Liv kan inte disponera över en fordran som man inte innehar (dvs. Aspis Liv är inte behörig borgenär).

Även om omständigheterna är sådana att ett bristtäckningsansvar skulle aktualiseras omfattas inte Alexandros Antzoulides av den personkrets som kan åläggas ett sådant ansvar i Aspis Liv. Följande kan nämnas.

- a) Alexandros Antzoulides var anställd i Aspis Pronia. Alexandros Antzoulides har inte erhållit någon ersättning från Aspis Liv.
- b) Alexandros Antzoulides har inte haft någon organställning i Aspis Liv och han har inte varit bestämmande i Aspis Liv.
- c) Alexandros Antzoulides har inte varit koncernchef, adjungerad styrelseledamot, de facto styrelseledamot, de facto verkställande direktör eller den person som löpande har dikterat besluten i Aspis Liv.
- d) Alexandros Antzoulides har inte haft några ägarintressen i Aspis Liv.
- e) Aspis Liv har haft en fungerande styrelse och en självständig verkställande direktör som dessutom har fattat och verkställt de beslut som Aspis Liv åberopar till stöd för sitt anspråk mot Alexandros Antzoulides.

Alexandros Antzoulides bestrider att han den 4 maj 2009 hade ett långtgående mandat att besluta om Aspis Livs alla investeringar. Alexandros Antzoulides har vidare saknat kännedom om Aspis Livs löpande ekonomiska redovisning och han har aldrig haft sådan insyn i Aspis Livs räkenskaper att han har kunnat bedöma om, och i så fall hur mycket, utdelningsbara medel som funnits i det bolaget.

Alexandros Antzoulides har inte bidragit till eller medvetet försökt berika Pavlos Psomiades och/eller Hestiun på sådant sätt som Aspis Liv påstår i målet. Alexandros Antzoulides var varken initiativtagare till eller beslutsfattare rörande överföringarna mellan Aspis Livs konton och han har inte beordrat dem. Alexandros Antzoulides har

inte haft någon bestämmanderätt utan enbart en underordnad roll. Bl.a. har Dimitris Vidalis, Jan Paju och Pavlos Psomiades varit ställföreträdare i de Aspisbolag som är aktuella i målet, Aspis Liv och Aspis Pronia.

Om rätten skulle finna att det föreligger en olovlig vinstutdelning bestrider Alexandros Antzoulides att han agerat uppsåtligen eller att han har varit vårdslös.

a) Alexandros Antzoulides har inte insett eller bort inse att överföringarna den 4 maj 2009 skulle komma aktieägare i Aspis Liv eller därmed likställd person, till godo.

b) Alexandros Antzoulides insåg inte den 4 maj 2009, och han borde inte heller ha insett, att Credit Suisse skulle komma att vägra att återbetala medlen med hänvisning till en pantsättning eftersom det hade säkerställts att Credit Suisse var införstått med lämnade instruktioner och garantier som framgår av brev den 8 mars och brev den 9 april 2009. Credit Suisse meddelade också att återbetalning skulle ske av samtliga medel. Credit Suisse bekräftade att medlen tillhörde Aspis Liv men förnekade sedan tydligen detta. Alexandros Antzoulides konstaterar att han inte har erhållit någon ersättning från Hestiun. Samtidigt kan noteras att betalning skett med 300 000 euro till Groeflin Maag Galerie i Zürich som förestås av Claudia Groeflin. Claudia Groeflin är syster till Credit Suisses tjänsteman Roenald Groeflin.

Det föreligger under alla omständigheter förutsättningar för att jämka ett eventuellt bristtäckningsansvar.

a) Jämkning ska ske till noll kr på grund av Aspis Livs åtgärder och/eller underlåtenheter rörande återbäringsanspråket m.m. Därvid ska följande omständigheter var för sig eller tillsammans beaktas.

– Credit Suisse har utfäst att samtliga bolagets tillgångar hos Credit Suisse skulle återföras till Aspis Livs konton i Danske Bank i Sverige. Credit Suisse har alltså i förhållande till Aspis Liv varit ovillkorligt skyldigt att återföra tillgångarna till bolaget. Genom att efterge sitt krav och/eller att avstå från en talan mot Credit Suisse baserat på denna utfästelse har Aspis Liv själv framkallat en brist.

- Aspis Liv gör gällande att en brist har uppkommit på grund av pantsättningen av kontona hos Credit Suisse i Basel. Genom att efterge sitt krav och/eller att avstå från en talan mot Credit Suisse har Aspis Liv själv framkallat en brist.
 - Aspis Liv har valt att inte bevaka någon fordran i Hestiuns konkurs/likvidation.
 - Aspis Liv har även i övrigt varit passivt rörande kravet på återbäring.
 - Förlikningsavtalet och/eller det förhållandet att Aspis Liv avstod från att driva sitt anspråk gentemot Credit Suisse för att erhålla viss ersättning från Credit Suisse så att överföringen av skadefall kunde äga rum.
- b) Jämkning ska ske till noll kr då ett bristtäckningsansvar på över 180 milj. kr skulle vara oskäligt betungande för Alexandros Antzoulides.
- c) Jämkning ska i vart fall ske till det belopp som krävs för att ersätta nödlidande borgenärer i Aspis Liv.

Alexandros Antzoulides bestrider att han medvetet har vilselett någon. I den utsträckning han har försett någon med information som senare har visat sig vara felaktig beror det på att Alexandros Antzoulides i sin tur har erhållit felaktig information och att han har vilseletts. Alexandros Antzoulides har uppfattat att Jan Paju endast har vidtagit åtgärder efter att först ha gjort egna kontroller och att Jan Paju inte har förlitat sig på uppgifter enbart från Alexandros Antzoulides.

UTVECKLING AV TALAN

Aspis Liv

Aspisgruppen

Aspisgruppen utgjorde vid den aktuella tiden, våren 2009, en s.k. oäkta koncern med en större mängd bolag. Bolagen hade det enda gemensamt att de ägdes direkt eller indirekt till olika stor del av Pavlos Psomiades och honom närstående och således kontrollerades av Pavlos Psomiades.

Överföringen av tillgångarna till Hestiuns konto

Som nämnts ovan överfördes den 4 maj 2009 samtliga Aspis Livs tillgångar på Credit Suisse-kontona i Zürich till Hestiuns konto i samma bank i Basel. Samtidigt överfördes 15 milj. euro från Commercial Value till Hestiuns konto i Basel. Sammantaget har alltså nästan en halv miljard svenska kronor förts över. När det fanns tillräckligt mycket pengar på det kontot började Hestiun att utnyttja sin kredit och förde över pengar till sig självt.

Av ett kontoutdrag per den 30 april 2009 framgår att Aspis Liv hade tillgångar på Credit Suisse-kontona avseende obligationer (bonds and similar) som uppgick till 307 800 985 kr och avseende kontanter (investments up to one year) som uppgick till 20 500 000 kr.

Överföringen av medlen från Danske Bank till Credit Suisse är uppseendeväckande och har inte föregåtts av något styrelsebeslut. Det kan inte höra till vanligheterna att svenska försäkringsbolag har sina tillgångar placerade i schweziska bankkonton, framförallt inte om det gäller samtliga tillgångar.

En kund som ingår ett avtal med ett försäkringsbolag får en avtalad rätt att vid vissa givna förutsättningar få ersättning från försäkringsbolaget. Denna rättighet skyddas genom att det finns ett regelverk för hur mycket tillgångar försäkringsbolaget ska ha och hur tillgångarna ska placeras. Det första steget i skyddet är att vissa tillgångar, de som direkt hänför sig till åtaganden mot kunder, ska finnas införda i ett särskilt skuldtäckningsregister. Det är alltså en öronmärkning av dessa tillgångar. Genom att tillgångarna finns i detta register har försäkringstagarna särskild förmånsrätt till dessa vid konkurs.

För att en placering ska få räknas som en skuldtäckningstillgång och därmed omfattas av skyddet måste förutsättningarna i 7 kap. 10 § FRL vara uppfyllda. Medel på konto i bank och obligationer kan utgöra skuldtäckningstillgångar. Även skuldförbindelser kan

utgöra en sådan tillgång men måste i så fall vara förenad med panträtt i fastighet eller tomträtt eller annan betryggande säkerhet (se 10 § p. 14 och 15). Tillgångar får användas för skuldtäckning endast till den del de inte belastas av panträtt eller annan säkerhetsrätt.

Aspis Livs placeringspolitik var mycket försiktig. Förutom en fastighet i Norrköping där bolaget bedrev sin verksamhet hade man alla sina tillgångar placerade i kontanter och obligationer. Av obligationerna var hälften statsobligationer och hälften bankobligationer med goda räntenivåer, i snitt omkring fem procent.

Eftersom skuldtäckningstillgångarna med betryggande marginal ska täcka försäkringsbolagets åtaganden får de inte lånas ut utan betryggande säkerhet. Detta har varit helt uppenbart för såväl Jan Paju som Alexandros Antzoulides.

Aspis Liv hade vid ett tidigare tillfälle bytt bank, från Swedbank till Danske Bank. Det var några år innan de i målet aktuella händelserna. Det bytet var kommersiellt betingat och hade sin grund i att Danske Banks försäkringsavdelning sålde Aspis Livs försäkringar och ville ha ett närmare samarbete med det bolaget. Ett beslut om det bytet av bank fattades i Aspis Livs styrelse. När det gäller det i målet aktuella bytet till Credit Suisse finns dock inga styrelsebeslut.

Bytet till Credit Suisse saknade också kommersiella skäl. Credit Suisse skulle inte förvalta Aspis Livs medel och det träffades inga avtal med Credit Suisse. Credit Suisse tillhandahöll endast konton för Aspis Liv vid sitt Zürichkontor. I efterhand är det lätt att konstatera att avsikten aldrig var att de medel som fördes över dit skulle stanna på kontona i Zürich. Kontona där hade inte heller någon funktion för ett svenskt försäkringsbolag. Inlåning i schweiziska banker ger således regelmässigt sämre ränta än inlåning i svenska banker. De obligationer som fördes över gav dessutom exakt samma avkastning oberoende av om de låg i en depå i Schweiz eller i en depå i Sverige.

Ytterligare omständigheter är märkliga med överföringen av tillgångarna till kontona i Schweiz. Av de handlingar som Alexandros Antzoulides förelade Jan Paju framgick det således att tillgångarna skulle pantsättas. Av den anledningen upprättade Jan Paju, efter råd av advokaten Peter Kullgren som är specialist på försäkringsjuridik och har ett förflutet som jurist på Finansinspektionen, en instruktion avseende de nyöppnade Aspis-kontona. Den upprättade instruktionen skickades till Urs Leder på Credit Suisse. Den är daterad den 8 mars 2009, men det ska rätteligen vara den 8 april samma år (i mars hade inte öppnandet av kontona i Zürich tagits upp). I instruktionen, som undertecknades av Jan Paju, anges att tillgångarna på kontona enligt svensk lag tillhörde försäkringstagarna i Aspis Liv och att de inte under några omständigheter fick pantsättas till förmån för någon annan. Det anges också att alla transaktioner avseende kontona måste godkännas av Aspis Livs verkställande direktör och att instruktionen bara kunde ändras efter direktiv från denne. Instruktionen ger alltså uttryck för att det är fråga om skuldsättningstillgångar. Den visar också att Jan Paju vid tillfället var orolig för att tillgångarna skulle pantsättas eller att någon annan skulle disponera över medlen.

Jan Paju hade särskild anledning att vara orolig eftersom han redan under år 2008 känt till tidigare transaktioner inom Aspisgruppen genom vilka medel förts ut ur bolaget. Grekiska finanstillsynsmyndigheten hade under år 2008 riktat anmärkningar mot Aspis Pronia och ställt närgångna frågor om det bolagets tillgångar. Det saknades 150 milj. euro och bolaget hade fått på sig att fram till den 15 september 2008 komma in med uppgifter om att motsvarande medel hade tillförts bolaget, vid äventyr att bolagets koncession att bedriva försäkringsrörelse skulle återkallas.

Bristen i Aspis Pronia var bakgrunden till att Aspis Liv under augusti 2008 dränerades på omkring 120 milj. kr, via tre transaktioner (Cyperninvesteringarna). De var ett sätt att tillsammans med övriga bolag inom Aspis-koncernen försöka rädda Aspis Pronia. Investeringarna, som togs upp på ett styrelsemöte den 28 augusti 2008 där bl.a. Jan Paju närvarade, innebar att fria medel (dvs. inte skuldsättningstillgångar) i Aspis Liv

skulle investeras och att styrelsens ordförande, Dimitris Vidalis, bemyndigades att fatta beslut om investeringarna genom att följa råd härom från Investeringskommittén.

Investeringskommittén bestod från år 2008 av fyra personer, nämligen Aspis Livs ordförande Dimitros Vidalis (tillika verkställande direktör i Commercial Value), kapitalförvaltaren i Aspis Pronia (tillika ansvarig för investeringar i hela Aspisgruppen), Alexandros Antzoulides, styrelseledamoten Pavlos Ioannidis samt Aspis Livs ekonomichef Semir Barhanko.

Dagen efter det nämnda styrelsemötet, dvs. den 29 augusti 2008, höll Dimitris Vidalis och Alexandros Antzoulides ett investeringskommittémöte i Aten. De övriga ledamöterna (Pavlos Ioannidis och Semir Barhanko) var alltså inte med.

De sedermera (den 29 augusti 2008, dvs. dagen efter styrelsebeslutet) av Investeringskommittén föreslagna investeringarna innebar följande.

- köpet av Venarem Holdings värt ca 2 milj. kr (ett indirekt ägt landområde utan byggnadslov) för ca 76 milj. kr,
- köpet av 10 milj. noterade aktier i AD Shopping Galleries Plc. (från Lambros Christofis hustru) för ca 38 milj. kr, värda mindre än hälften därav, och
- delbetalning av s.k. management fee enligt det s.k. Förvaltningsavtalet om 1 milj. euro.

I nära anslutning till försäljningen av aktierna i AD Shopping Galleries Plc. kom Lambros Christofi och hans hustru att öka sitt ägande i Aspis Holding, varigenom det bolaget fick medel att rädda Aspis Pronia genom ytterligare tillskott. AD Shopping Galleries Plc. var noterat på den cypriotiska fondbörsen. Just de aktier som Aspis Liv fick köpa ingick dock inte i den serie aktier som var noterade och kunde därmed inte säljas på den cypriotiska börsen. Bolaget är inte längre noterat där. Aktierna har inte kunnat säljas.

Avtal om de nämnda investeringarna skrevs utan att frågan på nytt behandlades i Aspis Livs styrelse.

Delbetalningen enligt Förvaltningsavtalet gjordes av Aspis Liv till Aspis Holding med 6,4 milj. kr. Betalning gjordes alltså inte till Aspis Pronia som var part i avtalet. Det var Dimitris Vidalis och Yiannos Christofi som instruerade Aspis Livs ekonomichef, Semir Barhanko, att betalningen skulle ske på det sättet.

Betalningen för Venarem Holdings gjordes inte direkt till säljaren (Pavlos Psomiades) utan till Aspis Holding som behövde pengarna för att rädda Aspis Pronia genom tillskott.

Vid ett senare möte i Aspis Livs styrelse, den 5 november 2008, rapporterades det om de nämnda investeringarna. Det blev mycket upprörda känslor och två av ledamöterna i styrelsen, Pavlos Ioannidis och Wageli Papatheodrou, avsade sig vid sittande bord sina uppdrag i styrelsen och lämnade mötet. Mötets ordförande, Dimitris Vidalis, uppmanade också ekonomichefen i Aspis Liv, Semir Barhanko, att lämna mötet sedan han tidigare under mötet framfört kritiska synpunkter på det han blivit informerad om. Dessa tre hade uppenbarligen förstått att investeringarna på 120 milj. kr var en ren stöld.

Jan Paju tog kontakt med Pavlos Psomiades för att försöka få till stånd en ändring av investeringarna på Cypern, men utan resultat.

Jan Paju var som nytillträdd verkställande direktör med på det nämnda mötet. Han var sålunda redan vid ingången av år 2009 väl medveten om vad Aspis Liv, genom Dimitris Vidalis och Alexandros Antzoulides, kunde tänka sig att göra med Aspis Livs tillgångar. Jan Paju har för övrigt till Finansinspektionen bekräftat att man inte borde ha genomfört de aktuella investeringarna. Han har således den 24 november 2009 som ett svar på Finansinspektionens föreläggande angett att de aktuella investeringarna inte borde ha gjorts och inte heller skulle ha gjorts om sammansättningen av styrelsen hade

varit en annan vid tidpunkten för förvärven. Han har också angett att bolaget tidigare hade en styrelse som i princip verkade som en företagsledning och inte som det bolagsorgan som en svensk styrelse normalt är. Han har vidare angett att merparten av bolagets styrelseledamöter hade en stark koppling till Pavlos Psomiades vilket kraftigt inskränkt bolagets självständighet gentemot ägarintressen.

Det kan i sammanhanget nämnas att Finansinspektionen i sitt beslut om förverkande av Aspis Livs koncession angett att det var uppseendeväckande att Aspis Livs styrelse var beredd att frångå sig beslutanderätten avseende investeringarna i Cypern till en investeringskommitté, som även bestod av utomstående personer (Alexandros Antzoulides). Till detta kom enligt Finansinspektionen att styrelsens beslut att anta placeringsriktlinjer var villkorat av ett godkännande från kapitalförvaltaren (Alexandros Antzoulides).

Det mandat som hade getts till Investeringskommittén var långtgående genom att kommittén hade en rätt att besluta om alla Aspis Livs investeringar. Kommittén var inte heller begränsad till de placeringsriktlinjer som styrelsen antagit (och som skulle godkännas av kapitalförvaltaren) och kunde dessutom delegera beslutanderätten till kapitalförvaltaren.

Alexandros Antzoulides hade alltså en central roll i Aspis Liv redan från år 2008 och han hade makt att genomföra investeringar. Detta blir särskilt tydligt under år 2009 då inga styrelsemöten synes ha hållits men beslut ändå har fattats löpande med Alexandros Antzoulides medverkan.

Hur Jan Paju på uppdrag av Alexandros Antzoulides förde över pengar från kontona i Zürich till kontona i Basel

Den 29 april 2009 skickade Jan Paju via e-mejl till Alexandros Antzoulides en av Jan Paju undertecknad blankett om öppnandet av två nya konton i Credit Suisse

(0060-568427-32-9 samt 0060-1568427-35-3). Kontona tillhörde Hestiun och Jan Paju skulle enligt anmälan ha ensam teckningsrätt.

Genom ett brev från Jan Paju till Credit Suisse, ställt till bankens Urs Leder, den 4 maj 2009, beordrade Jan Paju banken att föra över bolagets kontanta medel och obligationstillgångar till de nyligen öppnade kontona i Basel, tillhöriga Hestiun. Det var alltså bara fem dagar efter det att Jan Paju undertecknade en blankett om att de nya kontona i Hestiuns namn skulle öppnas.

Hestiun var ett nybildat brittiskt bolag som ingick i en företagsgrupp med rötter i Spanien. Av kreditupplysningar framgår att Hestiun inte var kreditvärdigt. Det var ett skuldsatt tillgångslöst bolag med förbrukat eget kapital.

Hestiun försattes i konkurs under år 2010. Enligt vad som framgår av en rapport från konkursförvaltaren Richard Brewer omfattades det ovannämnda depåkontot av en pantsättning som gällde redan vid tidpunkten för överföringen. Pantsättningen gällde generellt sedan den 20 januari 2009 till säkerhet för Hestiuns skulder till Credit Suisse. Mot bakgrund av pantsättningen har obligationerna inte kunnat lämnas tillbaka.

På Hestiuns konto i Basel fanns det beviljat en kredit. Ansökan om den hade gjorts av Richard Granier (företrädare för Hestiun) den 20 januari 2009 och den beviljades den 28 januari samma år.

Hur kunde allt detta ske?

Överföringarna till Hestiunkontona den 4 maj 2009 föregicks av ett möte i januari 2009 mellan Pavlos Psomiades och Richard Granier, dvs. företrädarna för Aspigruppen respektive Hestiun.

Ett samarbete mellan bolagen etablerades med syfte att Hestiun skulle förvärva 51 procent av aktierna i Aspigruppen. Hestiun la ned stor möda på att så skulle ske. De till-

tänkta affärerna hade sin upprinnelse i att Aspis Pronia – Pavlos Psomiades livsverk och själva kärnan i Aspisgruppen – på nytt fått finansiella problem. Enligt Pavlos Psomiades saknades det mer än 100 milj. euro som behövde tillskjutas Aspis Pronia. Härvid kom Richard Granier och Pavlos Psomiades överens om att Hestiun och Pavlos Psomiades skulle bilda ett nytt gemensamt holdingbolag, på toppen av de tidigare. Av det skulle Hestiun få 51 procent och Pavlos Psomiades 49 procent. Hestiun skulle finansiera det nya bolaget med cirka 150 milj. euro och Pavlos Psomiades skulle tillskjuta allt sitt ägande i Aspisgruppen, inklusive Aspis Capital med dotterbolaget Aspis Liv.

Parallellt med den nu nämnda överenskommelsen fördes kontanta medel och obligationer över från Aspis Liv till Hestiun enligt vad som redovisats ovan.

I ett brev från Pablo Anderson till Richard Granier, kompanjoner i Hestiun, nämns Aspis-affären redan i januari 2009. Det talas om att man har sub-accounts och att man ska få låna upp till 95 procent av de medel som finns på kontona.

Hur Alexandros Antzoulides pressar Jan Paju att genomföra överföringarna till Zürich och sedan till Basel

I ett mejl den 24 mars 2009 skrev Alexandros Antzoulides till Jan Paju att man sedan ett par månader har haft förhandlingar med Credit Suisse om en mycket bra överenskommelse. Vad den närmare skulle gå ut på anges dock inte. I mejlet talas också om öppnandet av konton i Credit Suisse. På mejlet svarade Jan Paju den 26 mars 2009 att han var mycket förvånad och att han undrar vad som händer. Alexandros Antzoulides svarade i sin tur den 27 mars 2009 att det var ett mycket bra avtal. Vad avtalet gick ut på angav han dock inte. Till saken hör att det aldrig ingicks något avtal med den banken. Det kan också noteras att något bolag vid namn Hestiun, i denna inledande korrespondens mellan Alexandros Antzoulides och Jan Paju, aldrig nämndes.

I ett senare mejl från Alexandros Antzoulides till Jan Paju, den 31 mars 2009, skrev han att han troligtvis skulle komma att sammanträffa med Jan Paju inom de närmaste veckorna för att informera om avtalet. Han angav i mejlet att Pavlos Psomiades nyligen hade gett honom full information om det och att han höll med om att det var mycket lovande och med extremt attraktiva villkor. Vilka dessa var och vad avtalet gick ut på anges dock inte. Alexandros Antzoulides angav i mejlet att det inte var fråga om något överförande av tillgångar till tredje man. Innehållet i mejlet är helt orimligt. Om medlen inte skulle överföras till tredje man och endast kvarstå på konton i Credit Suisse finns bara en möjlighet att avkastningen skulle bli bättre än den var, att kontot skulle pantsättas som säkerhet för lån som skulle investeras i sin tur eller att kontot skulle användas som säkerhet på något annat sätt. Allt detta är dock i strid med bestämmelserna i FRL. Att en större avkastning än den som redan fanns krävde sådana förfaranden har Jan Paju förstått.

Jan Paju har också förstått att kontona skulle pantsättas. I ett mejl till Alexandros Antzoulides den 1 april 2009 har Jan Paju således angett att det inte är tillåtet att pantsätta bolagets tillgångar. Han vidarebefordrade samtidigt ett mejl från advokaten Peter Kullgren i vilket denne svarat på Jan Pajus till honom tidigare ställda frågor om Aspis Liv som kund i Credit Suisse. Av svaret framgår att Peter Kullgren ifrågasatte nyttan för Aspis Liv av att ha ett konto i Schweiz.

I ett mejl till Jan Paju den 6 april 2009 skrev Alexandros Antzoulides att det belopp som skulle överföras var 24 milj. euro. Jan Paju svarade med en fråga varför man inte använde ”bonds” i stället.

Av ett senare mejl från Jan Paju till Alexandros Antzoulides den 6 april 2009 framgår att han har fått några dokument och att han var mycket oroad över dem eftersom de innebar att alla tillgångarna i Aspis Liv skulle föras över till Credit Suisse. Jan Paju nämnde också att det i ett av dokumenten fanns skrivningar om pantsättning och kreditlimiter. Jan Paju påminde därför Alexandros Antzoulides på nytt om att det enligt svensk lag inte är tillåtet att pantsätta ett försäkringsbolags tillgångar. Jan Paju skrev

också att han måste fråga sin bank och advokater om råd samt att han också skulle kontakta Finansinspektionen och fråga hur han skulle hantera den uppkomna situationen. Han skrev vidare att hans känsla var att något var på gång som Alexandros Antzoulides inte informerade honom om.

På det nämnda mejlet svarade Alexandros Antzoulides senare samma dag att han just hade kontaktat Credit Suisse och att han av banken fått beskedet att Jan Paju inte behövde skriva under någon generell pantsättningshandling. Jan Paju svarade igen att det inte var tillåtet att använda bolagets tillgångar som pant eller på annat sätt inom bolagsgruppen. Han skrev vidare att han inte skulle skriva under dokumenten, inte ens det för kontot, eftersom det skulle ge Dimitris Vidalis ensam teckningsrätt till detta. Det var han själv som skulle ha en sådan rätt.

Dagen efter, dvs. den 7 april 2009, skickade Jan Paju ett mejl till Alexandros Antzoulides och frågade om den transaktion som han ville genomföra motsvarade 24 milj. euro. På detta inledde Alexandros Antzoulides med att svara att han var väldigt nära att få en hjärtattack eller hjärnblödning. Han skrev sedan att han behövde medel motsvarande 24 milj. euro och att det kunde vara i kontanter, obligationer eller en blandning därav. Han skrev också att ”haircut”, dvs. avdrag för obligationer (som har ett lägre belåningsvärde), var 15–20 procent vilket innebar att det behövdes 27,7 milj. euro om överföringen skulle ske i obligationer. Att Alexandros Antzoulides nämner just ”haircut” kan inte förstås på annat sätt än att Aspis Livs tillgångar, inklusive obligationer, höll på att pantsättas. Detta måste Jan Paju ha insett. I meddelandet skrev också Alexandros Antzoulides att Jan Paju skulle bli en väldigt lycklig ”CEO” inom 75 dagar från aktiveringen av affären och att den skulle öppna vägen för många bra saker ”för alla ...”.

Den 8 april 2009 instruerade Jan Paju Urs Leder på Credit Suisse att genomföra överföringarna. På detta svarade Urs Leder att det var upp till styrelsen att fatta beslut om överföringarna och att man inte kunde acceptera Jan Pajus brev med begäran om överföring. Med detta besked från banken måste Jan Paju ha förstått att Aspis Livs konton i

Zürich inte var skyddade från pantsättning enbart genom en instruktion från honom. Detta gällde förstås än mer kontona i Hestiun till vilken överföring sedermera skedde.

I ett mejl till Jan Paju den 16 april 2009 uppmärksammades han på att det uppstått ett problem med överföringen av en av obligationerna, nämligen Sparbanken Gripen, som inte hade någon officiell rating. Detta ledde till att kontantöverföringen skulle behöva vara 875 000 euro högre än annars. Jan Paju vidarebefordrade mejlet till Semir Barhanko efter drygt en timme och skrev till honom att detta var det slutliga belopp som han ville ha en överföring på så snart som möjligt. Nu kontaktade Jan Paju inte längre Peter Kullgren eller angav att han skulle fråga Finansinspektionen. Detta var tydligen bortglömt.

Efter de ovan nämnda mejlen förekommer såvitt känt ingen ytterligare mejlväxling före den 27 april 2009. Då skrev Jan Paju till Alexandros Antzoulides och frågade vad som hände i Credit-Suisse fallet. Alexandros Antzoulides svarade då att investeringsprogrammet förmodligen skulle aktiveras i Basel och inte i Zürich och att detta innebar att man behövde öppna nya konton i Basel i stället för i Zürich. Han skrev att öppnandet av nya konton borde gå lätt eftersom Credit Suisse redan hade information om bolagen och att ”han” bara behövde Jan Pajus underskrift. Det var alltså Alexandros Antzoulides som arrangerade överföringen av medlen från Aspis-kontona i Zürich till Hestiun-kontona i Basel.

I ett senare mejl, den 29 april 2009, skrev Alexandros Antzoulides till Jan Paju att han hade skickat dokument om de nya kontona och att Jan Paju skulle skriva under som ensam firmatecknare. Allt skulle sedan mejlas tillbaka till Alexandros Antzoulides för vidarebefordran till Credit Suisse. Han skrev också att han skulle återkomma med besked om överföringen av medel till de nya kontona i Basel. I ett separat mejl, skickat 15 minuter därefter, skrev Alexandros Antzoulides till Jan Paju att han hade glömt att informera om att Hestiun var ”the supervisor of the investment program”. Jan Paju svarade en dryg timme senare att han skulle fylla i dokumenten och skicka över dem till Alexandros Antzoulides. Han frågade samtidigt vilket bolag som Hestiun var och

varför det skulle stå som kund och inte Aspis Liv. På detta svarade Alexandros Antzoulides att han hade fått förklarat för sig att "the structure of these programs requires the specific structure". Han skrev att det med andra ord skulle finnas "a supervisor company responsible for the correct execution of the program, which is referred as main client". Allt detta är fullständigt obegripligt och Jan Paju fick alltså ett icke svar på sin fråga om vilket företag Hestiun var.

Jan Paju mejlade sedan de underskrivna dokumenten till Alexandros Antzoulides, i vilka Hestiun alltså nämns som "Client" och där de angivna kontonumren tillhör de nyöppnade kontona i Basel. Detta gjorde han en dryg vecka efter det att han överfört medlen till kontona i Zürich.

Överföringen utfördes några dagar senare, den 4 maj 2009.

Överföringen den 4 maj 2009 skedde utan att Jan Paju dessförinnan kontaktat advokat (Peter Kullgren), Finansinspektionen eller tagit upp frågan i Aspis Livs styrelse.

Det fanns inte något pantsättningsförbud på Hestiun-kontona. Det fanns alltså inte något hinder för Hestiun att utnyttja dem.

Varför skedde överföringen till Hestiun-kontona?

Dimitris Vidalis har i sitt svaromål vitsordat att han undertecknat en handling om överföring av tillgångar från Danske Bank till Credit Suisse i Zürich. Han har också angett att initiativet till att byta bank uppkom då man "inom bolaget" bedömde att Credit Suisse var en starkare finansiell partner som kunde skapa förutsättningar för Aspis Liv att effektivare hantera bolagets tillgångar. Med "inom bolaget" kan inte avses Aspis Liv och frågan om byte av bank behandlades inte inom Aspis Livs styrelse. Dimitris Vidalis påstående i svaromålet att han inte kände till Hestiun förefaller omöjligt då det bolag som han var verkställande direktör i, Commercial Value, överförde 15 milj. euro till just Hestiun. Det kan han inte ha varit okunnig om.

Pavlos Psomiades har i sitt svaromål angett att vissa bolag inom Aspisgruppen kom att inleda ett samarbete med Hestiun i syfte att få bättre avkastning. På vilket sätt Hestiun skulle ordna bättre avkastning har han dock inte kunnat ange. Det har han inte heller lyckats förklara i ett svar till tingsrätten den 12 september 2013, där han angett att han kom i kontakt med Hestiun i början av år 2009. Överföringarna till Hestiun har i stället varit ett sätt att försöka rädda Aspis Pronia.

Att överföringen till Hestiun kom på tal någon gång under början av år 2009 har alltså Pavlos Psomiades angett i sitt ovan nämnda svar till tingsrätten. Det stämmer bra överens med Alexandros Antzoulides svar till Jan Paju den 24 mars 2009 om att man under de senaste månaderna hade förhandlingar med Credit Suisse. Det är alltså i januari 2009 som Pavlos Psomiades och Hestiun träffades hos Credit Suisse för att dra upp riktlinjerna för ett samarbete. Det var också då som Pablo Anderson från Hestiun informerades Richard Granier om att man diskuterat "sub accounts" med Credit Suisse. Kontakterna styrks också av ett mejl den 16 mars 2009 från Alexandros Antzoulides till någon hos Hestiun angående ett sammanträffande i Aten.

Hestiun hade gett advokaten Olivier Bauer i uppdrag att biträda Hestiun vid förvärvet av aktierna i Aspis Holding. Ombud för Pavlos Psomiades var en grekisk advokat, Tryfon Koutalidis. Av mejl mellan dem från juni 2009 framgår hur man fört förhandlingar angående ett Letter of Intent.

Av ett utkast till Letter of Intent, undertecknat av Pavlos Psomiades den 23 juli 2009, framgår också det tänkta avtalet.

Hestiun ville också ha ett grekiskt ombud för affären och man anlätade i detta syfte advokaten Kostas Loukopoulos vid KLC Law Firm. Av en faktura från KLC framgår att man har tagit betalt för Due Diligence avseende bl.a. bolaget Aspis Capital, dvs. ägaren av Aspis Liv.

Samarbetet framgår också av ett brev från Olivier Bauer till Hestiuns Pablo Anderson där man bl.a. nämner ett övertagande av Aspisgruppen och att man fått uppdrag att arbeta med det i maj 2009. Det framgår också av ett brev från Pavlos Psomiades till Ronald Groeflin hos Credit Suisse den 29 april 2009, ett brev från Pavlos Psomiades till Richard Granier den 3 juli 2009 och till Richard Granier och Pablo Anderson den 28 mars 2009 (förmodligen feldaterat, september?). Detsamma gäller ett brev från Pavlos Psomiades till en Bernard vid Hestiun, med kopia till Olivier Bauer, den 9 september 2009, där han får instruktioner om vad han ska svara till berörda tillsynsmyndigheter angående deltagande i Aspisgruppen jämte ett mejl med frågor härom från Olivier Bauer.

Avsikten med allt detta var alltså att Hestiun skulle bli indirekt aktieägare i Aspis Liv. Hestiun hade vid tidpunkten för överföringarna inte möjlighet att göra någon återbetalning.

Hestiun i konkurs

Hestiuns ekonomiska ställning var hela tiden dålig och bolaget har försatts i konkurs. Enligt konkursförvaltarna finns det inga medel att dela ut. Hestiun saknade helt återbetalningsförmåga under hela år 2009. Att Hestiun saknade kreditvärdighet har också Finansinspektionen angett i sin begäran om yttrande till Aspis Liv.

Innan Finansinspektionen övertog förvaltningen gjorde Aspis Liv upprepade försök, genom förfrågan till Hestiun och Credit Suisse jämte olika fysiska och juridiska personer, att återfå tillgångarna. Den 25 november 2009 återbetalades ett belopp om 23 399 960 kr efter det att förvaltningen av Aspis Liv övertagits av Finansinspektionen. Efter att förvaltarna fört ytterligare förhandlingar med Hestiun, Credit Suisse, huvudaktieägaren Aspis Capital m.fl. personer, återlämnades också obligationer om nominellt värde 40 milj. kr och kontanta medel om 3 152 235,95 kr den 11 december 2009. Aspis Liv har genom en överlåtelse för inkasso till Credit Suisse överlätit sin resterande fordran mot Hestiun för 80 milj. kr. Hestiun är sedan lång tid

försatt i konkurs och av rapporter från Hestiuns konkursförvaltare kan slutsatsen dras att någon utdelning inte kan påräknas på det anspråk Aspisp Liv överlåtit till Credit Suisse för inkasso.

Avtalet med Credit Suisse

Credit Suisse fick i uppdrag av Aspisp Liv i likvidation att genom en inkassoöverlåtelse driva in Aspisp Livs fordran. Avtalet mellan parterna träffades den 22 juni 2010 och innebar, för det fall att pengar skulle komma in, att det finns en fördelningsnyckel mellan Credit Suisse och Aspisp Liv.

Anmälan av fordran

Som framgår av konkursförvaltarens rapporter (bl.a. den 5 december 2013) har Credit Suisse anmält sina och Aspisp Livs fordringar i Hestiuns konkurs och därvid åberopat pantsättningen.

Credit Suisse har tillskrivits av Aspisp Liv i likvidation den 11 februari 2015 med förfrågan om bankens skuldindrivning. Svaret innebar att den aktuella panten inte räcker för att betala Credit Suisses lånefordran och de 80 milj. som banken betalat till Aspisp Liv.

Borde rättsliga åtgärder ha vidtagits mot Credit Suisse?

Enligt likvidatorerna saknas rättsliga förutsättningar för en sådan talan. Det ska här noteras att banken har agerat på uppdrag av behöriga företrädare för berörda bolag. En talan mot banken hade varit en talan mot bättre vetande.

Instruktioner till Credit Suisse

Den första instruktionen till Credit Suisse (undertecknad i mars, men rätteligen april 2009) innebar att bara verkställande direktören fick beordra en överföring av tillgångarna till Credit Suisse. När Jan Paju en månad senare beordrade en sådan överföring gjorde han alltså det i enlighet med sin först givna instruktion.

Jan Paju och Alexandros Antzoulides har agerat med uppsåt eller av oaktsamhet

Jan Paju har deltagit i öppnandet av kontona i Credit Suisse och har därvid undertecknat namnteckningsprov där det tydligt framgått att han skulle teckna ett konto som tillhörde Credit Suisses kund Hestiun. Han har dessutom bestridit existensen av något giltigt avtal mellan Aspis Liv och Hestiun som kunnat motivera överföringen. Vidare har han underlåtit att försäkra sig om att transaktionen kunde genomföras, exempelvis genom att kontakta Aspis Livs advokat eller genom att kontakta Finansinspektionen. Jan Paju tog inte heller upp frågan om överföringen i Aspis Livs styrelse. De överförda medlen var också så kallade skuldtäckningstillgångar som var särskilt öronmärkta för Aspis Livs försäkringstagare, vilket Jan Paju som erfaren försäkringsman kände väl till.

Ett av de konton i Basel som medlen fördes över till var pantsatt vid tidpunkten för överföringen (den 4 maj 2009). Den omständigheten innebär att Jan Paju inte hade tillgång till medlen sedan de väl förts över. Den omständigheten att Jan Paju överförde medel till ett konto som han borde förstått var pantsatt, eller som han i vart fall inte kontrollerade att det förelåg ett pantsättningsförbud för, innebär att han har agerat oaktsamt.

Det var Alexandros Antzoulides som instruerade Jan Paju och skickade blanketten om namnteckningsprov till honom. Detta innebär att han måste ha varit väl medveten om att de konton som skulle öppnas var för Hestiun som kund hos Credit Suisse, och därmed att de tillgångar som överfördes till dessa konton överfördes till Hestiun.

Alexandros Antzoulides medverkade också till och uppmanade Jan Paju att överföra medlen till Credit Suisse-kontona. Alexandros Antzoulides borde ha förstått att Aspis Livs tillgångar skulle komma att användas som säkerhet för Hestiuns åtaganden. Som försäkringsman måste också Alexandros Antzoulides ha förstått att Aspis Livs tillgångar utgjordes av så kallade skuldtäckningstillgångar som var öronmärkta för Aspis Livs försäkringstagare. Alexandros Antzoulides har även känt till att det inte förelegat något giltigt avtal mellan Hestiun och Aspis Liv.

Alexandros Antzoulides var Aspiskoncernens kapitalförvaltare och ingick i Investeringskommittén.

Finansinspektionen har i sitt beslut om förverkande av Aspis Livs koncession funnit det uppseendeväckande att Aspis Livs styrelse var beredd att frånhända sig beslutanderätten avseende investeringarna till en investeringskommitté, som även bestod av utomstående personer, dvs. Alexandros Antzoulides. Till detta kommer enligt Finansinspektionen att styrelsens beslut att anta placeringsriktlinjerna villkorats av ett godkännande av kapitalförvaltaren, dvs. Alexandros Antzoulides. Han hade alltså ett lika stort inflytande som styrelsen under år 2008 och under år 2009 ett ännu större då det var han som i praktiken bestämde om de aktuella investeringarna. Allt detta har Finansinspektionen tagit upp i sin rapport.

Jan Paju

Aspisgruppen

Jan Paju påbörjade en tjänst i Aspis Liv som extern verkställande direktör under hösten 2008. Den 28 april 2009 registrerades Jan Paju som ledamot i styrelsen och som verkställande direktör. Bolagets firma tecknades av styrelsen eller av Dimitris Vidalis i förening med en av ledamöterna. Jan Paju hade även rätten att ensam teckna firman för löpande förvaltningsåtgärder.

När Jan Paju anställdes som verkställande direktör i Aspis Liv fann han relativt omgående att det förelåg brister beträffande styrelsens instruktioner och riktlinjer varför han påbörjade ett intensivt arbete med att gå igenom, revidera och upprätta det interna regelverket. Jan Paju fann vidare att det inom Aspis Liv fanns en företagskultur som innebar att styrelsen mer verkat som en företagsledning och inte som det bolagsorgan en svensk styrelse normalt är.

Aspis Liv hade per den 1 augusti 2008 ingått det s.k. Förvaltningsavtalet med Aspis Pronia. Avtalet gav Aspis Pronia bl.a. rätt att för Aspis Livs räkning och på eget initiativ utföra konsulttjänster, förvalta kapital, utföra finansiell rådgivning m.m. Avtalet gick inte att säga upp. Detta avtal fick således Jan Paju ärva från sin företrädare.

Vidare hade styrelsen i Aspis Liv den 30 oktober 2007 utsett Investeringskommittén som i viss utsträckning ägde rätt att besluta om Aspis Livs placeringar och anta riktlinjer för hur investeringar och placeringar av bolagets tillgångar fick göras. Investeringsschef för samtliga bolag inom Aspisgruppen var Alexandros Antzoulides.

Transaktioner inom Aspis Liv under år 2008

Jan Paju fick vidare ärva flera tveksamma affärer. Aspis hade t.ex. vid ett styrelsemöte i augusti 2008 beslutat om att förvärva aktier i Venarem Holdings och ADHP Holdings, de s.k. Cyperninvesteringarna. Vidare hade en delbetalning av en ”management fee” gjorts till Aspis Pronia om 1 milj. Euro enligt Förvaltningsavtalet, ett lån lämnats till samma bolag i januari 2008 och en betalning skett avseende ett advokatarvode.

Det var omöjligt för Jan Paju att genast få klarhet i bolagets organisation, riktlinjer, avtal och innebörden av dessa och andra transaktioner. Med tiden blev insikten bättre vilket bl.a. fick till följd att han den 5 november 2008 rapporterade till Finansinspektionen angående Cypenrtransaktionerna. Han hade därefter kontinuerlig kontakt med Finansinspektionen beträffande den affären och andra förhållanden, och lät vidare även Hamilton Advokatbyrå utreda Aspis Liv. Jan Paju ombesörjde även, i nära sam-

arbete med Finansinspektionen, att de personer som betraktat styrelsen som en företagsledning, också fick lämna denna. Per den 28 april 2009 blev Skandias f.d. chefsjurist Göran Melchior ledamot av styrelsen och per den 15 september 2009 utgjordes styrelsen enbart av Jan Paju, Anders Billstrand och Göran Melchior. I stället för att avträda som verkställande direktör bestämde sig alltså Jan Paju för att försöka rätta till organisationen. Detta arbete pågick ända till dess att Aspis Liv förlorade sin koncession.

Kontona i Credit Suisse

Någon företrädare för Hestiun ansökte den 26 januari 2009, vid Credit Suisse i Basel, om en s.k. Framework Credit Line. Kreditramen skulle enligt villkoren säkerställas genom panter som skulle tillföras banken antingen av låntagaren själv eller genom s.k. tredjemanspanter.

Beslutet om att Aspis Liv senare skulle byta bank till Credit Suisse fattades av Investeringskommittén med stöd av det s.k. Finansieringsavtalet. Avtalet är ett trepartsavtal mellan Hestiun, Aspis Liv och Commercial Value enligt vilket Hestiun ska ombesörja placering av Aspis Livs och systerbolaget Commercial Values tillgångar på aktiemarknader och valutamarknader. Den totala investeringen uppgår till 44 860 522 euro. Investeringen skulle genomföras genom Hestiuns bank, Credit Suisse i Basel. I avtalet finns angivet Aspis Livs konto hos Credit Suisse i Zürich. Avtalet löper inledningsvis över en månad med möjlighet att förlängas till ett år och anger att det tilltänkta investeringsprogrammet i Zürich skulle genomföras i Basel, att de nya kontona i Basel tillhörde Aspis Liv och att de restriktioner som gällde för kontot i Zürich även gällde för kontot i Basel. De verkliga skälen och förutsättningarna för överföringen av medlen hade alltså dolts för Jan Paju och han vilseleddes att tro att utbetalningen gjordes till ett konto som tillhörde Aspis Liv och som var föremål för omfattande restriktioner.

Det var Pavlos Psomiades som bestämt att Hestiun och Richard Granier skulle anförtros nära en halv miljard i svenska kr av Aspis Livs tillgångar. Det var också Pavlos

Psomiades som beordrade överföringen av 45 milj. euro från Aspis Livs och Commercial Values konton hos Credit Suisse till Hestiuns konto. Jan Paju delar emellertid Aspis Livs uppfattning att det var han som beslutade att verkställa överföringen. Jan Paju blev dock vilseledd att göra detta och hans namnteckning har förfalskats på Finansieringsavtalet. Från Hestiuns konkursförvaltare har ett flertal mejlmeddelanden utfåtts som visar vad som pågått bakom Jan Pajus rygg i samband med öppnandet av kontona, Finansieringsavtalet och överföringarna.

Av ett mejl den 30 januari 2009 från Pablo Anderson till Richard Granier framgår det tilltänkta upplägget med underkonton som skulle pantförskrivas och att ett avtal mellan Aspis Liv och Hestiun var färdigstöpt redan då.

Den 28 mars 2009 sände Alexandros Antzoulides ett mejl till Richard Granier och Pablo Anderson och förklarade bl.a. att han hade getts en vecka för att överföra medel och om så inte skedde skulle det rapporteras, varvid en rad myndigheter skulle kopplas in och styrelseledamöterna riskera straffansvar. Förhandlingarna mellan parterna fortsatte och den 29 april 2009 översände Dean Reouf från Hestiun Finansieringsavtalet till Richard Granier.

Ambitionen med upplägget måste ha varit att rädda Aspis Liv. Det var nu bråttom vilket föranledde Alexandros Antzoulides att den 12 oktober 2009 tillskriva Ronald Groeflin och begära ett intyg utvisande att Jan Paju hade ensam teckningsrätt till båda kontona, varpå Ronald Groeflin svarade "*I found the confirmation letter in our file stated 4 th May 2009*".

Alexandros Antzoulides kontakt med Ronald Groeflin förargade Richard Granier, som i ett mejl till Alexandros Antzoulides den 13 oktober 2009 hänvisade till en överenskommelse att inte bry sig om Jan Pajus begäran att återfå pengarna. Richard Granier hänvisade också till ett löfte från Alexandros Antzoulides att upprätta ett skriftligt tillkännagivande att ettårsavtalet (dvs. Finansieringsavtalet) hade undertecknats av behörig företrädare för Aspis Liv och att Hestiun inte skulle behöva ha kontakter med an-

nan än Pavlos Psomiades. Det förhållandet att ingen av dem träffade Jan Paju vid ingåendet av Finanseringsavtalet om nära en halv miljard kronor förstod såväl Richard Granier som Pablo Anderson berodde på att Alexandros Antzoulides och Pavlos Psomiades agerade utan Jan Pajus kännedom. Richard Granier uttalade också att han vägrade att efterkomma Alexandros Antzoulides begäran, eftersom kontot hade öppnats av och med Jan Paju och eftersom Alexandros Antzoulides begäran automatiskt skulle komma att annullera Finansieringsavtalet.

Alexandros Antzoulides gav dock inte upp och den 21 oktober 2009 tillskrev han Richard Granier på nytt och påtalade att situationen var extrem och att de måste agera omgående.

Richard Granier svarade, okänt datum, dock i anslutning till den 21 oktober 2009, och hänvisade till att Alexandros Antzoulides lovat en bekräftelse på att ett mejl som skickats till banken utan kännedomskopia skulle ignoreras. Vidare skrev han att ansvariga personer inom Aspis Liv, som ingått Finansieringsavtalet och som accepterat en löptid om ett år, nu ville bryta avtalet och ha tillgångarna tillbaka. Richard Granier underströk också att han vid flera tillfällen utfäst att Hestiun skulle placera 28–29 milj. euro på ett separat konto i Credit Suisse, som en investering som var möjlig att göra inom ramen för Finansieringsavtalet, men förklarade också att han inte avsåg att återvända några tillgångar innan avtalet löpt ut. Richard Granier hänvisade även till pågående avtalsförhandlingar och avslutade med att han skulle komma att instruera Ronald Groeflin om att Sverige skulle kontakta Hestiun i stället för Ronald Groeflin. Vid denna tidpunkt hade merparten av pengarna redan försvunnit.

Den 22 oktober 2009 skrev Ronald Groeflin att Richard Granier måste informera Jan Paju. Richard Granier svarade att han vägrade. Vad Richard Granier skulle informera Jan Paju om framgår inte. Dock tillskrev Ronald Groeflin själv Jan Paju den 23 oktober 2009 och utfäste att samtliga Aspis Livs medel skulle återföras senast den 3 november 2009.

Några dagar senare, den 30 oktober 2009, skrev Alexandros Antzoulides till Richard Granier och efterfrågade bl.a. ett tillägg, sannolikt ett tilläggsavtal till Finansieringsavtalet. Problemet var att Hestiun hade tappat originalavtalet.

Att Jan Paju tagit kontakt med Finansinspektionen verkar ha nått Alexandros Antzoulides som den 6 november 2009 kl. 15.56, i syfte att utöva påtryckningar på Richard Granier, tillskrev honom och hävdade att om inte Finansinspektionen fick en bekräftelse senast kl. 17.00 så skulle Aspis Livs koncession dras in. Detta föranledde Richard Granier att tillskriva Alexandros Antzoulides och mycket förargad konstatera att avtalet hade en löptid på ett år, att vissa tillgångar skulle kunna återföras vilket dock förutsatte ett tilläggsavtal, att Credit Suisse inte hade något med avtalsförbindelsen mellan Hestiun och Aspis Liv att göra och att Hestiun, genom sina advokater, hade för avsikt att själva kontakta Finansinspektionen och även väcka talan mot Aspis Liv och Alexandros Antzoulides/Pavlos Psomiades. Under tiden efter den 21 oktober 2009 dränerades Hestiun på ytterligare medel. Något senare samma dag, kl. 17.03, skrev Pablo Anderson till Richard Granier att "*All is done here so far. Letter has been withdrawn. Keep away from it until you speak to me so I can up date you for you to take over*". Ytterligare något senare samma dag ville Ronald Groeflin ha besked om Hestiun kunde återföra obligationerna till Aspis Liv.

Den 19 november 2009 skrev Hestiuns advokat Olivier Bauer till Richard Granier, och underrättade honom om att Finansinspektionen nu hade tillgång till kontoutdrag där det angavs att depåkontot var pantförskrivet. Olovier Bauer begärde instruktioner för den fortsatta handläggningen.

I anledning av att det nu uppdagats att medlen var pantförskrivna och att Jan Paju inte undertecknat Finansieringsavtalet skrev advokaten Olivier Bauer den 23 november 2009 till Richard Granier och Pablo Anderson och upplyste dem om att det nu skulle hållas möten med Credit Suisse för att lösa situationen och att Hestiun måste göra klart för Pavlos Psomiades och Alexandros Antzoulides att de måste kompensera Hestiun för den uppkomna situationen. Så skedde emellertid inte.

Den 25 november 2009 överförde Hestiun behållningen på kontantkontot till Aspis Liv. Dagen därpå förverkade Finansinspektionen Aspis Livs koncession. Det tilläggsavtal som Hestiun föreslagit och som Jan Paju vägrade att underteckna ingicks i stället av likvidatorerna den 29 november 2009.

Jan Paju har på olika sätt försökt reda ut vart pengarna på Credit Suisse-kontona i Basel har tagit vägen. Efter kontakt med konkursförvaltaren Richard Brewer har det framkommit att pengarna bl.a. överförts till Pablo Andersons advokatfirma, till Pablo Anderson själv, till Richard Granier, till andra personer som finns upptagna som medarbetare på Hestiuns hemsida samt till andra Hestiunbolag. Vidare har också kontantuttag gjorts samt även betalningar till Opera Neilly Sure Seine, som lär vara en restaurang i Paris, till Groeflin Maag Galerie i Zürich, som är ett galleri i Zürich och till Schiphol Airport, som enligt uppgift avser hyra av privatjet.

Den 18 september 2009, en knapp månad innan Richard Granier skrev att han vid flera tillfällen utfäst att överföra 28–29 milj. euro på ett separat konto, påstår Aspis Liv att KLC Lawfirm, på Pavlos Psomiades uppdrag, listat de bolag som det skulle göras due diligence på i avsikten att Hestiun skulle erhålla 51 procent av aktierna i ett nybildat bolag efter ett finansiellt tillskott om 150 milj. euro. Hestiun hade inte då finansiell möjlighet att lösa de lån som upptagits med Aspis Livs obligationer som pant och har heller aldrig haft någon avsikt att vare sig göra det, fullgöra något tilläggsavtal med Aspis Liv eller hjälpa Pavlos Psomiades på något sätt. Till Hestiun överfördes knappt en halv miljard kr. Om intentionen varit att dessa medel på ett eller annat sätt skulle tillföras Pavlos Psomiades hade det givetvis skett under det halvår som man haft på sig innan Jan Paju krävde pengarna tillbaka. Resultatet blev i stället, i enlighet med Richard Graniers och Pablo Andersons ursprungliga intentioner, att Hestiun, med Aspis Livs obligationer som säkerhet, lånade 26 milj. euro, utan någon avsikt att återbetala dessa. Richard Granier och Pablo Anderson har insett Pavlos Psomiades desperata situation. De har således ställt ut löften om att låta investera Aspis Livs medel och samtidigt, på något sätt, hjälpa Pavlos Psomiades. Någon avsikt att infria vare sig det

ena eller det andra löftet har emellertid aldrig funnits. Samtidig har Pavlos Psomiades och Alexandros Antzoulides gått bakom ryggen på Jan Paju. Richard Granier och Pablo Anderson har aldrig haft någon avsikt att låta investera Aspis Livs medel. De har således genom ett bedrägeribrott kommit över Aspis Livs medel. Hestiun har därför varit återbetalningsskyldig för de uppburna medlen enligt reglerna om ren förmögenhetsskada på grund av brott. Även om Alexandros Antzoulides och Pavlos Psomiades, som saknar organställning i Aspis Liv, faktiskt avsett att låta investera Aspis Livs medel hos Hestiun har de medverkat till Richard Graniers och Pablo Andersons bedrägeri.

Förfarandet vid överföringarna våren 2009

Under februari/mars månad 2009 fick Jan Paju besked från styrelsens ordförande, Dimitris Vidalis, att Investeringskommittén, med stöd av Förvaltningsavtalet, beslutat att Credit Suisse skulle vara Aspisgruppens finansiella partner. Förslaget att byta finansiell partner hade initierats av Alexandros Antzoulides och Pavlos Psomiades. Alexandros Antzoulides kontaktade Jan Paju och bad honom att vidta nödvändiga åtgärder för att föra över Aspis Livs tillgångar från Danske Bank till Credit Suisse.

Kontakter inleddes därefter med Jan Paju där hans motpart i huvudsak var Alexandros Antzoulides. Skriftväxlingen mellan Jan Paju och Alexandros Antzoulides indikerade att Aspis Livs tillgångar möjligen skulle komma att pantförskrivas eller på annat sätt utsättas för risk. Innehållet i skriftväxlingen bekymrade Jan Paju, varför han tog kontakt med advokaten Peter Kullgren vid Hamilton Advokatbyrå för att försäkra sig om att det inte fanns några lagliga hinder för bytet av bank och för råd om hur bytet av bank skulle kunna genomföras utan risker för Aspis Livs medel.

På instruktion från Peter Kullgren beslutade Jan Paju om vissa restriktioner beträffande de nya kontona, bl.a. att behållningen inte fick pantförskrivas och att kontona endast fick disponeras av Jan Paju, villkor som bekräftades skriftligen av styrelseordföranden Dimitris Vidalis, samt av Alexandros Antzoulides och Pavlos Psomiades. Dessa handlingar tillställdes Credit Suisse.

Närmare om Jan Pajus agerande

I slutet av april 2009 kontaktades Jan Paju av Alexandros Antzoulides som uppgav att den finansiella rådgivare som Investeringskommittén hade anlitat beträffande Aspis Livs medel inte längre hade kvar sina kontakter på Credit Suisses kontor i Zürich. Det var därför nödvändigt att flytta Aspis Livs medel till Credit Suisse i Basel. För ändamålet skulle det öppnas nya konton där. Alexandros Antzoulides upplyste Jan Paju om att Credit Suisse redan hade samtliga nödvändiga uppgifter beträffande Jan Paju och Aspis Liv för att kunna öppna konton.

Jan Paju frågade omgående Alexandros Antzoulides varför nya konton måste öppnas och om de restriktioner som gällde för kontona i Zürich också skulle gälla för de tilltänkta kontona i Basel. Alexandros Antzoulides svarade att det tilltänkta investeringsprogrammet hade flyttat från Zürich till Basel av interna skäl och att de restriktioner som gällde för kontona i Zürich också skulle gälla för de nya kontona i Basel.

Dagen därpå översände Alexandros Antzoulides en blankett, "Specimen Signatures of the Company", och underrättade Jan Paju om att undertecknandet av blanketten skulle innebära att Jan Paju ensam skulle ha teckningsrätt till kontona och att Pavlos Psomiades och Dimitris Vidalis redan hade undertecknat nödvändiga handlingar.

På blanketten anges Hestiun Limited som "Name of the Company (thereinafter referred to as the Client)". Jan Paju frågade Alexandros Antzoulides om betydelsen av detta och fick till svar att Hestiun är "supervisor of the investment program" och att "main client" står för det bolag som är ansvarig för det rätta genomförandet av investeringsprogrammet. Övertygad om att Alexandros Antzoulides uppgifter var korrekta, dvs. att kontona tillhörde Aspis Liv och att det pantförskrivningsförbud som gällde för kontona i Zürich också gällde för de nya kontona i Basel, undertecknade Jan Paju blanketten och skickade den tillbaka till Alexandros Antzoulides.

Under hösten 2009 drabbades Aspis Pronia av finansiella problem och försattes i september 2009 i tvångslikvidation. Jan Paju beslutade därför att relationen med Aspis Pronia skulle avslutas och att Aspis Livs medel skulle återföras till Danske Bank. I mitten av oktober 2009 tillskrev därför Jan Paju Credit Suisse och begärde ett återförande av medlen. Jan Paju fick till svar att behållningen på kontona, som Jan Paju hade ensam teckningsrätt till, skulle överföras till Danske Bank per den 30 oktober 2009. Ungefär samtidigt reste Jan Paju till Grekland och träffade där Pavlos Psomiades och Alexandros Antzoulides som sa att det fanns en uppsägningstid för överföring om ungefär två veckor. När Jan Paju kontaktade Credit Suisse fick han även besked från dem om att det fanns en uppsägningstid för överföringen. Jan Paju underrättade Finansinspektionen om detta.

Credit Suisse ställde ut ett nytt intyg utvisande att kontona hos Credit Suisse tillhörde Aspis Liv, att Jan Paju hade ensam teckningsrätt och att behållningen skulle överföras senast den 25 november 2009.

Kontoutdragen som Aspis Liv mottog från Credit Suisse under tiden visade inga anmärkningsvärda förhållanden. Det framgick inte att kontona tillhörde någon annan än Aspis Liv och det framgick inte heller att depåkontot var pantförskrivet. Av ett kontoutdrag, som Jan Paju mottog först i november 2009 och som Jan Paju tillställde Finansinspektionen, framgick emellertid att depåkontot var pantförskrivet. Av de intyg som Ronald Groeflin tillställde Aspis Liv i oktober och november 2009 framgick inte att kontona tillhörde någon annan än Aspis Liv och inte heller att depåkontot var pantförskrivet. Kontoutdragen har således blivit manipulerade.

När Aspis Liv mottog kontoutdraget i november 2009, som till synes utvisade att Aspis Livs tillgångar var pantsatta, beslutade Jan Paju att den 17 november 2009, i strid med Pavlos Psomiades uttryckliga instruktioner, resa till Basel för att träffa företrädare för Credit Suisse och Hestiun. Vid mötet blev Jan Paju för första gången konfronterad med Finansieringsavtalet. Trots Jan Pajus protester mot giltigheten av avtalet på grund av att hans signatur förfalskats hävdade företrädare för Hestiun att Aspis Liv var bunden

av avtalet. Jan Paju blev också ombedd att inleda förhandlingar med Hestiun om ett tilläggsavtal. Jan Paju underrättade omgående Finansinspektionen om det inträffade. Som ett resultat av Jan Pajus ansträngningar återbetalades 23 990 960 kr per den 25 november 2009.

Jan Paju har inte vetat, och hade inte heller anledning att anta, att de konton vartill tillgångarna överfördes inte tillhörde Aspis Liv. Innan han instruerade överföringen från Danske Bank till Credit Suisse hade han vidtagit åtgärder, efter samråd med advokaten Peter Kullgren vid Hamiltons Advokatbyrå, för att försäkra sig om att bytet av bank kunde genomföras utan risker för Aspis Livs tillgångar.

Jan Paju beslutade vidare om restriktioner beträffande Credit Suisse-kontona i Zürich som bland annat innebar att behållningen på kontona inte fick pantförskrivas och att de endast fick disponeras av honom. Dessa villkor bekräftades skriftligen av Dimitris Vidalis, Alexandros Antzoulides och Pavlos Psomiades. Dessa handlingar tillsändes även Credit Suisse. Alexandros Antzoulides översände ett namnteckningsprov som Jan Paju undertecknade. Alexandros Antzoulides uppgav för Jan Paju att undertecknandet skulle innebära att han fick ensam teckningsrätt till Credit Suisse-kontona i Basel. Det förhållandet att Jan Paju föreskrev restriktioner visar att han inte har varit oaktsam.

Ansvar för placeringen har efter avtal legat hos Aspis Pronia. Beslutet att byta bank har fattats av Investeringskommittén. Styrelsens ordförande har bekräftat beslutet och medverkat vid överföringarna både till Credit Suisse i Zürich och vid överföringen till kontona i Basel. Vidare har Pavlos Psomiades, Alexandros Antzoulides och Dimitris Vidalis accepterat de villkor som Jan Paju ställt för kontot i Zürich. Alexandros Antzoulides har bekräftat att kontot i Basel tillhörde Aspis Liv, att Jan Paju hade ensam teckningsrätt till kontona, och att de tidigare villkoren gällde även för det kontot. Dessa oriktiga uppgifter har varit de enda skäl som föranlett Jan Paju att vidta överföringarna. Att lita på dessa uppgifter som kom från personer som hade samma lojalitetsplikt som Jan Paju hade mot Aspis Liv innebär inte att Jan Paju varit oaktsam i för-

hållande till överföringen. Den efterföljande handling som bestod i pantförskrivningen har Jan Paju vare sig medverkat till eller bort inse att den existerade.

Det vitsordas att i vart fall depåkontot pantförskrevs redan i januari 2009. Jan Paju har inte bort inse att Credit Suisse sedan beviljade lån med Aspis Livs obligationer som säkerhet. Jan Paju har inte bort inse att överföringen avsåg att gynna annan. Under alla förhållanden kan det inte vara ett så påtagligt avsteg från en aktsamhetsnorm att den föranleder bristtäckningsansvar.

I vart fall utgör det förhållandet att Hestiun utan rätt pantförskrivit och Credit Suisse använt Aspis medel som betalning för sin fordran på Hestiun, inte en påräknelig följd av att Jan Paju överförde medlen till Hestiuns konto.

I samband med att Jan Paju sedan i oktober 2009 instruerade Credit Suisse att tillgångarna på Hestiunkontona skulle överföras till Danske Bank igen började han fatta miss-tankar om att det var något som inte stämde med Credit Suisse-kontona i Basel. Han tog då kontakt med Finansinspektionen och åkte även till Credit Suisse i Basel för att försäkra sig om att allt stod rätt till. Efter det att Jan Paju fått vetskap om situationen arbetade han för att pengarna skulle betalas tillbaka till Aspis Liv. Som ett resultat av hans ansträngningar återbetalades 23 990 960 kr den 25 november 2009.

Möjligheten att återfå tillgångarna

Den 22 juni 2010 ingick likvidatorerna i Aspis Liv ett förlikningsavtal med Credit Suisse. Av avtalet framgår att likvidatorerna också ingått ett förlikningsavtal med Hestiun den 29 november 2009. Enligt avtalet förband sig Hestiun att återföra Aspis Livs obligationer till Aspis Liv och att Aspis Liv skulle utge 3 milj. euro i ersättning till Hestiun. Prestationerna skulle utväxlas ”zug um zug” den 30 november 2009 och efter att så skett skulle parternas samtliga mellanhavanden vara fullständigt och slutligt reglerade. Hestiun fullföljde aldrig sitt åtagande. Vidare framgår att åklagare i Sverige ansökt om rättshjälp i Schweiz vilket resulterat i att åklagare i Schweiz belagt Hestiuns depåkonto och kontantkonto i Credit Suisse med kvarstad.

Avtalet mellan likvidatorerna och Credit Suisse byggde på förutsättningarna att Hestiun och Aspiv Liv ingått Finanseringsavtalet i april månad 2009, och att Credit Suisse lånat ut pengar till Hestiun med Aspiv Livs obligationer på Hestiuns depåkonto som säkerhet. Avtalet innebar därtill att Aspiv Liv överlät de fordringar som härrörde från Finanseringsavtalet till Credit Suisse för 80 milj. kr, att Aspiv Liv accepterade Credit Suisses fordringar på Hestiun, att Aspiv Liv accepterade att pantförskrivningsavtalet mellan Credit Suisse och Hestiun var fullt giltigt, att Credit Suisse ägde rätt att ta betalt för sina fordringar ur de pantförskrivna obligationerna, att Aspiv Liv avstod all rätt till den egendom som den schweiziska åklagaren hade belagt med kvarstad och förband sig att tillskriva de svenska myndigheterna i syfte att verka för att konfiskeringen av tillgångarna skulle upphöra. Vidare innebar avtalet att det var Credit Suisse som ägde rätten att driva in sina egna fordringar och den fordran de hade förvärvat från Aspiv Liv. Resultatet av indrivningsåtgärderna skulle sedan i första hand avräknas mot Credit Suisses fordringar på Hestiun. Om dessa blev fullt täckta skulle 61,7 procent av överskottet räknas av mot köpeskillingen 80 milj. kr och först om det därefter återstod medel skulle dessa tillfalla Aspiv Liv.

Credit Suisses agerande

Credit Suisse har inte ägt rätt att förlita sig på de oriktiga uppgifter som de förfalskade dokumenten bibringat dem, utan har i stället haft att i enlighet med den i lag föreskrivna och långtgående undersökningsplikten gå till botten med dessa frågor bl.a. genom att kontakta Jan Paju. Credit Suisse har därför inte varit i god tro beträffande Hestiuns rätt att disponera Aspiv Livs medel. Credit Suisse har således vare sig i förhållande till Hestiun eller i förhållande till Aspiv Liv haft bättre rätt till de medel som Aspiv Liv överfört till kontona. Likvidatorerna har känt till att Jan Paju inte har undertecknat Finanseringsavtalet. De har vidare känt till att Credit Suisse haft tillgång till detta avtal.

Alexandros Antzoulides*Aspisgruppen*

Alexandros Antzoulides hade inte under den i målet aktuella perioden några – och har inga – ägarintressen i Aspis Liv. Alexandros Antzoulides var under perioden 2004 till 22 september 2009 anställd vid Aspis Pronia med huvudsaklig placering i Grekland. Alexandros Antzoulides tjänstebefattning var kapitalförvaltare ("Investment manager"). Pavlos Psomiades var hans chef. Alexandros Antzoulides har inte varit verkställande direktör eller styrelseledamot i Aspis Liv. Han har inte heller varit adjungerad styrelseledamot i Aspis Liv. Alexandros Antzoulides har, såsom Aspis Liv anger, med anledning av sin befattning som kapitalförvaltare vid Aspis Pronia ingått i Investeringskommittén. Investeringskommitténs roll har varit att utvärdera och föreslå kapitalplaceringar för Aspis Liv. Vare sig Investeringskommittén som kollektiv eller dess medlemmar enskilt (inklusive Alexandros Antzoulides) har haft någon bestämmanderätt över kapitalplaceringar eller någon rätt att lämna instruktioner till Aspis Livs ställföreträdare, utan har endast haft rådgivande funktion. Alla beslut om kapitalplaceringar för Aspis Livs räkning och genomförande av sådana beslut har fattats av behöriga ställföreträdare i det bolaget.

På styrelsemöte i Aspis Liv den 28 augusti 2008 beslutades följande:

”8 Status of Investments

Pavlos Ionnidis reported on the status of investments. According to Pavlos Ionnidis, there was a surplus of free reserves which could be invested freely. The Board decides to invest the free reserves of Aspis Liv in an appropriate manner and authorized the Chairman, Dimitris Vidalis, following the advice of the Investment Committee, to decide on these investments and to sign all documents relating to the investment of free reserves.”

Den 29 augusti 2008 beslutade Dimitris Vidalis, efter samråd med bland andra Alexandros Antzoulides, om investeringar på Cypern. Alexandros Antzoulides hade

således inget långtgående mandat utan han skulle ge råd åt Dimitris Vidalis, som där-
emot hade ett långtgående mandat och bemyndigande från styrelsen. Alexandros
Antzoulides bestrider vidare att han ensam, eller i förening med andra omständigheter,
på grund av det s.k. Förvaltningsavtalet gavs oinskränkt makt att förvalta Aspis Livs
tillgångar. Således inhämtade t.ex. alltid Alexandros Antzoulides Jan Pajus
godkännande innan någon åtgärd vidtogs med Aspis Livs obligationer. Den 26 augusti
2009 antog Aspis Livs styrelse nya riktlinjer till Investeringskommittén och nya
placeringsriktlinjer och det är dessa nya riktlinjer som Finansinspektionen senare har
kritiserat. Dessa riktlinjer antogs dock efter de i målet aktuella transaktionerna.

Alexandros Antzoulides agerande

Anledningen till överföringen av tillgångarna var att man skulle få bättre avkastning.
Alexandros Antzoulides bestrider Aspis Livs påstående om att överföringen skedde i
syfte att rädda Aspis Pronia.

Alexandros Antzoulides ifrågasätter inte uppgiften om att fritt eget kapital uppgick till
35,8 milj. kr i årsredovisningen för år 2007.

Alexandros Antzoulides saknade kännedom om Aspis Livs löpande ekonomiska redo-
visning och han hade bl.a. aldrig sådan insyn i Aspis Livs räkenskaper att han kunnat
bedöma om, och i så fall hur mycket, utdelningsbara medel som fanns. Aspis Liv har
inte ens påstått att Alexandros Antzoulides haft sådana kunskaper.

Alexandros Antzoulides har varken varit initiativtagare till eller beslutsfattare rörande
överföringarna och har inte varit den som öppnade kontona vid Credit Suisse i Basel.

Alexandros Antzoulides ansluter sig till vad Jan Paju i sak anfört beträffande de hand-
lingar som har varit förfalskade. I den utsträckning Aspis Liv frånhänts medel har det
alltså skett med stöd av brottsliga handlingar riktade mot Aspis Liv. Alexandros
Antzoulides har inte på något sätt medverkat till några sådana åtgärder.

Förfarandet vid överföringarna våren 2009

Innan överföringarna skedde till Credit Suisse genomfördes kontroller av att de inte stred mot lag. Vederbörliga instruktioner tillställdes Credit Suisse. Alexandros Antzoulides var inte själv delaktig i dessa kontroller och instruktioner men han kände till dem. Alexandros Antzoulides hänvisade vid sina egna kontakter med företrädare för Credit Suisse till de lämnade instruktionerna och påpekade de begränsningar som fanns beträffande försäkringsbolags placeringsmöjligheter.

Möjligheten att återfå tillgångarna

Enligt Aspis Liv utgjorde medlen hos Credit Suisse i Basel säkerhet för en kredit till Hestiun som skulle användas för att Hestiun skulle köpa Aspisgruppen. Hestiun har såvitt är känt inte köpt Aspisgruppen och således kan den påstådda krediten inte ha utnyttjats för det angivna ändamålet. Någon skuld på huvudkontot som förhindrat återbetalning av medel på underkontot kan alltså inte ha förelegat.

Enligt Alexandros Antzoulides har Credit Suisse också utfäst att samtliga bolagets tillgångar hos Credit Suisse skulle återföras till Aspis Livs konton i Danske Bank.

Credit Suisses agerande

Credit Suisses agerande bör kritiseras. Credit Suisse har bortsett från Aspis Livs tydliga instruktioner och har inte fullföljt sitt åtagande att betala medlen till Aspis Liv. Vidare har Credit Suisse bekräftat att medlen tillhörde Aspis Liv men sedan tydligen förnekat detsamma. Därtill verkar betalning t.ex. ha skett med 300 000 euro till Groeflin Maag Galerie i Zürich som förestås av Claudia Groeflin. Claudia Groeflin är Credit Suisses tjänsteman Ronald Groeflins syster. Återbetalningsskyldigheten ligger hos Credit Suisse.

CNA

CNA har enligt vad som framgår av bilaga 1 utvecklat och förtydligat vilka omständigheter som Jan Paju enligt deras mening haft vetskap om eller i vart fall borde ha haft vetskap om och som innebär att han har haft uppsåt till, eller i vart fall varit grovt oaktsam i förhållande till, att Aspis Livs skuldsättningstillgångar fördes bort från bolaget.

BEVISNING

Parterna har åberopat omfattande skriftlig bevisning.

Jan Paju och Alexandros Antzoulides har på egen begäran hörts under sanningsförsäkran.

Som vittnen har hörts, på begäran av Aspis Liv, advokaten Peter Morawetz, f.d. likvidator i Aspis Liv, och, på Jan Pajus begäran, Richard Brewer, ”Joint Liquidator” i Hestiun.

DOMSKÄL**Vilka frågor har tingsrätten att ta ställning till i målet?**

Tingsrätten har i samråd med parterna tagit fram följande processlägesanalys angående vilka frågor som tingsrätten har att ta ställning till mot bakgrund av hur parterna har utformat sin talan i målet.

1. Har Jan Paju haft sådan rådighet över kontona i Basel att någon överföring till Hestiun inte ska anses ha skett? Om den frågan besvaras jakande ska käromålet ogillas. I annat fall ska prövningen fortsätta enligt nedan.

2. Var Hestiun vid tidpunkten för överföringarna att likställa med aktieägare i Aspis Liv enligt 12 kap. FRL? Om den frågan besvaras nekande ska käromålet ogillas. I annat fall ska prövningen fortsätta enligt nedan.
3. Har överföringarna inneburit en försträckning/förtäckt otillåten vinstutdelning (kapitalanvändning) enligt FRL:s mening? I detta ligger frågan om det föreligger en försträckning mellan Aspis Liv och Hestiun den 4 maj 2009 och om Hestiun då hade förmåga att återbetala de överförda medlen. I detta ligger även frågan om det varit fråga om en sådan förtäckt otillåten vinstutdelning som innebär att Hestiun, vilket Aspis Liv gjort gällande, är återbetalningsskyldigt oavsett om bolaget varit i ond eller god tro beträffande rätten till de överförda medlen. Även frågan om vinstutdelningen stred mot spärr- eller försiktighetsregeln ska prövas här. Om dessa frågor besvaras nekande ska käromålet ogillas. I annat fall ska prövningen fortsätta enligt nedan.
4. Har tillräckliga åtgärder vidtagits för att driva in fordran (även frågan om Credit Suisse utfäst att betala tillbaka medlen ska prövas här)? Om den frågan besvaras nekande ska käromålet ogillas. I annat fall ska prövningen fortsätta enligt nedan.
5. Har Aspis Livs överlåtelse av fordringarna på Hestiun till Credit Suisse den innebörden att även fordran på bristtäckningsansvar har överlåtits (är Aspis Liv behörig borgenär)? Om den frågan besvaras jakande ska käromålet ogillas. I annat fall ska prövningen fortsätta enligt nedan.
6. Omfattas Alexandros Antzoulides av den personkrets som kan ha ett bristtäckningsansvar för Aspis Liv? Om den frågan besvaras nekande ska käromålet mot honom ogillas. I annat fall ska prövningen fortsätta enligt nedan.
7. Är det styrkt att den brist som har uppkommit uppgår till det yrkade beloppet eller något annat belopp? Om den frågan besvaras nekande ska käromålet ogillas. I annat fall ska prövningen fortsätta enligt nedan.
8. Har Alexandros Antzoulides och Jan Paju haft uppsåt eller varit oaktsamma på det sätt Aspis Liv (CNA) har gjort gällande? Om den frågan besvaras nekande ska käromålet mot dem ogillas. I annat fall ska prövningen fortsätta enligt nedan.
9. Finns det förutsättningar att jämka bristtäckningsansvaret för Jan Paju och Alexandros Antzoulides? Om den frågan besvaras nekande ska käromålet bifallas till

den del det visas att brist har uppkommit. I annat fall ska fastställas till vilken grad jämkning ska ske.

Tingsrätten har valt att pröva frågorna i den ordning som anges ovan. Tingsrättens överväganden framgår nedan. Först anges i korthet vad som framkommit om det faktiska händelseförloppet och som parterna i allt väsentligt är överens om.

Hur Aspis Livs medel den 4 maj 2009 kom att föras över till Hestiuns konton i Basel

Under våren 2009 bestod Aspis Livs styrelse av Dimitris Vidalis (ordförande), Anders Billstrand, Yiannos Christofi samt från den 28 april 2009 även av Antonis Antoniou, Georgios Constantinou, Göran Melchior och Jan Paju. Jan Paju anställdes som extern verkställande direktör (dvs. han var inte ledamot eller suppleant i styrelsen) hösten 2008, vilket registrerades av Bolagsverket den 30 september 2008.

Aspis Liv hade före de i målet aktuella överföringarna sina samtliga tillgångar (således även skuldsättningstillgångar) i form av bl.a. kontanter och obligationer placerade i Danske Bank.

Enligt vad som framgår av ett intyg den 8 april 2009, ställt till Jan Paju och utfärdat av bl.a. Urs Leder vid Credit Suisse, hade Aspis Liv öppnat nya konton i Credit Suisse i Zürich. Det var ett kontantkonto och ett depåkonto. Av den utredning som Aspis Liv har åberopat i målet framgår att öppnandet av kontona föregicks av en mejlkonversation mellan bl.a. Alexandros Antzoulides och Jan Paju där Alexandros Antzoulides förklarade att Credit Suisse hade hört av sig angående byte av bank för hela Aspisgruppen. Det framgår att också Pavlos Psomiades skrivit till Jan Paju i frågan. Utredningen visar att Jan Paju ifrågasatte bytet av bank, men så småningom ändå gick med på det sedan han samrått med advokaten Peter Kullgren och till Credit Suisse skickat skrivelser med kontoinstruktioner, undertecknade först av honom själv och sedan även

av Dimitris Vidalis och Pavlos Psomiades. Något beslut i saken från Aspis Livs styrelse har inte fattats.

Den 15 och 17 april 2009 skrev Dimitris Vidalis och Jan Paju under en anmälan om överföring av stats- och bankobligationer från Aspis Livs depåkonto i Danske Bank till det nyöppnade depåkontot i Credit Suisse i Zürich. Den 16 april 2009 skrev Yiannos Christofi under en motsvarande anmälan. Samtliga skrev under som kontohavare/firmatecknare. Obligationerna hade då ett nominellt värde om 270 milj. kr. Samtidigt fördes kontanta medel om drygt 20,5 milj. kr över till Aspis Livs nyöppnade kapitalkonto i Credit Suisse i Zürich.

Under slutet av april 2009 tog Jan Paju emot ett brev från Alexandros Antzoulides i vilket denne angav att ett investeringsprogram som skulle ligga bakom överföringarna av medlen till Credit Suisse skulle aktiveras i Basel och inte i Zürich.

Den 29 april 2009 skickade Jan Paju till Alexandros Antzoulides en av Jan Paju undertecknad blankett om ”öppnande” av två nya konton i Credit Suisse i Basel, ett kontantkonto (0060-1568427-32-9) och ett depåkonto (0060-1568427-35-3). Enligt anmälan skulle Jan Paju ha ensam teckningsrätt till kontona.

I ett brev från Jan Paju till Credit Suisse den 4 maj 2009, ställt till bankens Urs Leder, beordrade Jan Paju banken att föra över kontanta medel uppgående till omkring 20,5 milj. kr och obligationer till ett nominellt värde om 270 milj. kr till kontona i Basel. Parterna är ense om att kontona tillhörde det brittiska bolaget Hestiun.

Hestiun hade redan den 20 januari 2009 hos Credit Suisse ansökt om en kredit knuten till behållningen på depåkontot i Basel (konto 0060-1568427-35-3), vilken behållning samtidigt hade pantförskrivits till förmån för banken. De handlingarna är underskrivna för banken av Ronald Groeflin såsom handläggare av ärendet.

Har Jan Paju haft sådan rådighet över kontona i Basel att någon överföring till Hestiun inte ska anses ha skett?

Genom den utredning som har förebringats i målet står det klart att det vid anmälan om öppnandet av de nya kontona i Basel har angetts att Jan Paju skulle ha ensam teckningsrätt till dem. Det står samtidigt klart att kontona tillhörde en annan juridisk person än Aspiv Liv, nämligen Hestiun, och att Jan Paju inte var företrädare för det bolaget och inte heller tecknade dess firma. Alldeles oberoende av det faktum att Jan Paju enligt den till Credit Suisse ingivna handlingen om nya konton skulle ha ensam teckningsrätt till dem, kan den omständigheten inte lagligen ha påverkat Hestiuns rådighet över kontona. Uppgifterna i kontoanmälan får således möjligen betraktas som en fullmakt för Jan Paju att disponera kontona.

Det har alltså härigenom varit fråga om en överföring av medel från Aspiv Liv till Hestiun.

Till detta kommer att det aktuella depåkontot var generellt pantförskrivet till förmån för Credit Suisse. Aspiv Liv har således på grund härav inte kunnat förfoga över de överförda medlen genom att ensidigt beordra en återföring av dem.

Var Hestiun vid tidpunkten för överföringarna att likställa med aktieägare i Aspiv Liv enligt 12 kap. FRL?

Med kapitalanvändning förstås ett av aktieägarna beslutat (eller sanktionerat) inspråktagande av ett bolags kapital, oberoende av i vilken form det sker. Kapitalanvändningen kan vara formlig, vilket innebär att den är att hänföra till någon av de kapitalanvändningsformer som anges i 12 kap. 1 § första stycket FRL, bl.a. vinstutdelning.

Bestämmelserna i FRL om vinstutdelning överensstämmer i sak med motsvarande bestämmelser i den tidigare gällande aktiebolagslagen (1975:1385). Vad som uttalats i

doktrin och praxis beträffande tolkningen av de bestämmelserna har alltså giltighet även för bestämmelserna i FRL.

Om utbetalning sker till aktieägare i strid med bestämmelserna i FRL ska mottagaren, enligt 12 kap. 10 § FRL, betala tillbaka vad han erhållit med ränta. Om utbetalningen har skett i form av (formenlig) vinstutdelning är dock mottagaren återbäringsskyldig endast om bolaget visar att han insåg eller borde ha insett att utbetalningen stred mot lagen.

Enligt 12 kap. 1 § första stycket FRL får vinstutdelning till aktieägare i livförsäkringsbolag ske bara om det följer av bolagsordningen. Parterna är ense om att bolagsordningen för Aspis Liv inte innebar några hinder för en sådan utdelning.

Närmare regler om vad vinstutdelningen får omfatta finns i 12 kap. 2 § andra och tredje stycket FRL.

En kapitalanvändning kan också vara icke formenlig på det sättet att den inte passar in i den struktur som omfattas lagen. Frågan uppstår då om bestämmelserna i 12 kap. FRL ska tillämpas även på sådan kapitalanvändning. När det gäller borgenärsskyddet står det klart att kapitalanvändningens form är ovidkommande. Det avgörande är således att aktieägarna genom sina dispositioner inte får inkräkta på bolagets bundna kapital. Parterna är överens om att Aspis Livs fria egna kapital var förbrukat genom de s.k. Cypernaffärerna. Huruvida den i målet aktuella kapitalanvändningen stred mot spärr- eller försiktighetsregeln i FRL är dock tvistigt i målet.

Av Högsta domstolens dom i NJA 1997 s. 418 (Leasing Consult-målet) följer till att börja med att bestämmelserna i 12 kap. 1 och 2 §§ aktiebolagslagen (1975:1385) (och därmed motsvarande bestämmelser i FRL) kan tillämpas analogt på utbetalningar som sker till annan än aktieägare. I första hand blir det enligt domstolen aktuellt när en utbetalning sker till en fysisk eller juridisk person som är närstående till en aktieägare. Andra situationer där bestämmelsen får antas vara analogt tillämplig är enligt Högsta

domstolen när utbetalningen har ett nära sakligt samband med att någon blir eller upphör att vara aktieägare.

En första fråga är alltså nu om den överföring av medel som har skett från Aspis Liv till Hestiun ska jämföras med en vinstutdelning till aktieägare enligt de principer som Högsta domstolen har lagt fast i det nämnda rättsfallet. Aspis Liv har gjort gällande att så är fallet eftersom avsikten vid tidpunkten för överföringen var att Hestiun skulle bli aktieägare i Aspis Liv, trots att bolaget inte blev det. Jan Paju och Alexandros Antzoulides har bestritt att detta har varit avsikten med överföringen och fört fram att Hestiun aldrig blev aktieägare. De har dessutom ifrågasatt om rättsfallet ger stöd för att en överföring av kapital till en fysisk eller juridisk person som aldrig blev aktieägare över huvud taget kan anses som en vinstutdelning i FRL:s mening. I de nu nämnda frågorna gör tingsrätten följande överväganden.

Som redovisats ovan ansökte Hestiun den 20 januari 2009 om en kredit med Hestiuns depåkonto i Credit Suisse i Basel som säkerhet. Krediten beviljades den 28 januari 2009. Mot denna bakgrund utgör mejlet den 30 januari 2009 från Pablo Anderson till Richard Granier, i vilket det anges att ”Aspis is proceeding”, ett stöd för Aspis Livs påstående att det redan i januari 2009 förekom kontakter mellan Hestiun och företrädare för Aspisgruppen, vilket bestritts av Alexandros Antzoulides. Av innehållet i mejlet kan dock endast den slutsatsen dras att någon form av samarbete inletts med Aspisgruppen som innebar överföringar till konton i Credit Suisse och att Hestiun beviljats en kredit uppgående till 95 procent av behållningen på ett ”sub account”, däremot inte att samarbetet syftade till att Hestiun skulle bli aktieägare i Aspisgruppen.

I målet förekommer två utkast till avtal som rör ett samarbete mellan Hestiun och Aspisgruppen, dels Finansieringsavtalet, som fogats till ett mejl den 29 april 2009 från Dean Renouf till Richard Granier, båda från Hestiun, dels ett Letter of Intent av den 15 juli 2009.

Till grund för påståendet att samarbetet mellan Hestiun och Aspigruppen hade till syfte att Hestiun skulle bli aktieägare i Aspis Liv har Aspis Liv främst åberopat detta sistnämnda utkast, daterat i juli 2009, till Letter of Intent mellan Pavlos Psomiades, ordförande och ”CEO” för Aspigruppen, och Hestiun Insurance (in Formation) och Hestiun Bank (in Formation). Enligt utkastet skulle Hestiun Insurance (in Formation) eller någon som trätt i dess ställe eller något annat företag inom Hestiungruppen genom ett kapitaltillskott om 150 milj. euro förvärva åtminstone 51 procent av aktierna i ett bolag, till vilket Pavlos Psomiades skulle överföra alla sina aktier i Aspigruppen, där bl.a. Aspis Liv ingick. Utkastet har signerats ”Athen 23/7/09” av Pavlos Psomiades för Aspis Pronia. Som företrädare för Hestiun Insurance och Hestiun Bank har Richard Granier angetts, dock saknas hans signatur.

I ett brev, daterat den 3 juli 2009, till ”Dear Ricky” (Richard Granier) bekräftade ”Paul” (Pavlos Psomiades) att ”Ricky” var hans framtida partner, att han litade på honom och att han genom att sätta sin signatur på ”this letter of intent” visade att Ricky var hans blivande partner och vän.

Av utredningen framgår att såväl Pavlos Psomiades som Hestiun under år 2009 anlidade olika advokatbyråer angående förvärv av aktier i Aspigruppen. Detta och den omständigheten att det under juni och juli 2009 förekom viss korrespondens mellan Pavlos Psomiades och företrädare för Hestiun och de av dem anlidade advokaterna, i vilken bl.a. Letter of Intent och det nämnda aktieprojektet nämns, kan i någon mån sägas utgöra stöd för påståendet om att Hestiun skulle förvärva aktiemajoriteten i Aspigruppen. Det bör dock noteras att det brev, daterat den 14 juli 2009, i vilket Advokatfirman KLC Law Firm i Grekland bekräftade det uppdrag angående ett aktieförvärv som advokatbyrån erhållit av Hestiun genom Rickard Granier också det endast är ett utkast. Enligt faktura den 18 september 2009 framställde emellertid KLC krav mot Hestiun på ombudsarvode uppgående till 58 000 euro avseende tiden 3 juli – 31 augusti 2009. Av ett brev den 2 mars 2010 från advokaten Olivier Bauer från Badertscher Rechtsanwälte AG i Zürich, vilken också anlits av Hestiun, framgår i och för sig att Olivier Bauer påbörjade sitt uppdrag avseende ett aktieprojekt redan i

maj 2009 och att han arbetade tätt tillsammans med Pablo Anderson i november och december 2009 och del av januari 2010 i syfte att få projektet till stånd. Av brevet framgår emellertid också att Hestiun underlätit att betala Olivier Bauers arvode om 97 000 schweiziska franc avseende fjärde kvartalet 2009.

Det ska här noteras att utkastet till Letter of Intent är daterat den 15 juli och signerat den 23 juli 2009 samt att även skriftväxlingen och datumen enligt ovan avser tiden efter överföringen av Aspis Livs medel till Hestiuns konton, dvs. den 4 maj 2009.

Det tidigare nämnda Finansieringsavtalet ger en något annan bild än Letter of Intent av vad samarbetet mellan Hestiun och Aspisgruppen skulle kunna ha bestått i.

Utkastet till Finansieringsavtal var fogat till ett mejl den 29 april 2009 till Richard Granier från Dean Renouf, den senare också från Hestiun. Enligt det odaterade och osignerade utkastet till avtal skulle Aspis Liv och Commercial Value som ”Client” och ”Investor”, representerade av Jan Paju och/eller Dimitrios Vidalis, tillskjuta ett belopp om totalt ca 45 milj. euro (Aspis Liv 30 milj. euro och Commercial Value ca 15 milj. euro), vilket belopp av Hestiun som ”Provider”, representerat av Richard Granier och/eller Pablo Anderson, skulle investeras på olika aktie- och finansmarknader. Avtalet skulle efter en prøvotid gälla ett år. Under rubriken för bankkontakter angavs för Aspis Liv Credit Suisse i Zürich och för Hestiun Credit Suisse i Basel. Jan Paju har uppgett att han under hösten 2009 för första gången fick se ett avtal med samma innehåll som utkastet enligt ovan. Detta avtal hade signerats av Richard Granier och Pablo Anderson för Hestiun samt för Aspis Liv av Jan Paju och Dimitrios Vidalis. De sistnämndas signaturer hade emellertid ostridigt inkopierats.

Samma dag, den 29 april 2009, som Dean Renouf skickade avtalsutkastet till Richard Granier omtalade Paul (Pavlos) Psomiades detta i ett brev till Ronald Groeflin vid Credit Suisse. I brevet nämndes att Hestiun enligt det blivande avtalet skulle investera 45 milj. euro på energi- och fastighetsmarknader och att Aspisgruppen inom ett år förväntade sig en god avkastning.

Som tingsrätten konstaterat ovan i anslutning till redovisningen av mejlet den 30 januari 2009 mellan företrädarna för Hestiun inleddes någon form av samarbete mellan Hestiun och Aspisgruppen redan i januari 2009. Som anförts ovan kan dock innehållet i det mejlet – i vilket just de 45 milj. euro som ingår i Finansieringsavtalet nämns – inte anses utgöra stöd för att avsikten var att Hestiun skulle bli majoritetsaktieägare. Detsamma kan sägas om innehållet i mejl den 16 mars 2009 och 28 mars 2009 från Alexandros Antzoulides till ”Dear all” respektive till Richard Granier och Pablo Anderson.

Inte heller mejlkorrespondensen mellan Alexandros Antzoulides och Jan Paju i tiden före överföringen till kontona i Zürich respektive Basel ger stöd för att ett samgående skulle äga rum enligt Letter of Intent. När det där anges ”the deal”, synes detta vara att hänföra till investeringarna enligt Finansieringsavtalet. Så är fallet t.ex. i mejlet den 31 mars 2009 från Alexandros Antzoulides till Jan Paju. Det samma gäller Paul (Pavlos) Psomiades brev den 2 april 2009 till Jan Paju innehållande en förhoppning om framtida avkastning.

Också Richard Granier hänför sig i ett mejl till Alexandros Antzoulides den 13 oktober 2009 till ”one Year Agreement” och Project Funding Agreement, dvs. Finansieringsavtalet, varvid han med skärpa slår fast att avtalet ska fullföljas. Så är också fallet i ytterligare ett mejl mellan de nämnda, även det i oktober 2009.

Således talar mycket för att, i den mån ett samarbete mellan Hestiun och Aspisgruppen skulle försiggå, detta gällde investeringar enligt Finansieringsavtalet.

Av kreditupplysningar framgår att Hestiun var ett brittiskt bolag som registrerats i augusti 2007 och som i december 2008 bedömdes sakna kreditvärdighet. Bolaget försattes i ”Liquidation” den 6 oktober 2010. Av rapporter från ”Joint Liquidators” framgår att bolaget inte drev någon verksamhet men användes inom en informell bolagsgrupp för att underlätta internationella köp av aktier och tillgångar och att bolaget

främst avsåg att investera i pensionsfonder baserade på Jersey. Richard Brewer, ”Joint Liquidator”, som hörts som vittne, har uppgett att han i det tillgängliga materialet inte funnit något dokument, benämnt Letter of Intent, samt att han inte heller i övrigt funnit något som tyder på att Hestiun hade för avsikt att bli majoritetsägare i något Aspisbolag.

Av en sammanställning, upprättad av Hestiuns ”Joint Liquidators”, vars innehåll bekräftats av Richard Brewer vid förhöret med honom, framgår att Hestiun utnyttjade sin kredit genast efter att Aspis Livs och Commercial Values tillgångar den 4 maj 2009 överförts till Hestiuns konton och att medlen med början redan den 6 maj 2009 spreds, mestadels i olika poster, till en rad olika mottagare, bland andra Pablo Anderssons advokatbyrå (totalt 8,5 milj. euro), Pablo Anderson personligen (totalt 379 000 euro), Richard Granier (totalt 1 380 000 euro), Dean Renouf (totalt 200 000 euro) och Richard Groeflins syster (300 000 euro).

Richard Brewer har uppgett att Hestiun inte synes ha några tillgångar men att utredningar pågår i syfte att utröna vart de utbetalda medlen tagit vägen.

Samtidigt som Hestiun således förbrukat en stor del av de medel som bolaget lånat med Aspis Livs tillgångar som säkerhet, vilka medel av allt att döma utgjorde Hestiuns enda tillgångar, hävdade Richard Granier i mejl så sent som i oktober 2009 med enfaset att Finansieringsavtalet skulle fullföljas.

Mot bakgrund av vad som framkommit om Hestiunbolaget som sådant samt bolagets hantering av medlen enligt ovan och dess agerande i övrigt framstår det som uppenbart att det vid tidpunkten för överföringen av Aspis Livs medel till Hestiuns konton i varje fall inte från Hestiuns sida funnits någon som helst avsikt, vilja eller förmåga att förvärva aktier i Aspis Liv eller i något annat Aspisbolag eller ens att företa några investeringar för något sådant bolags räkning.

Således står det klart att – även om de aktuella bestämmelserna i FRL skulle kunna tillämpas på utbetalningar som skett till någon som inte blivit aktieägare – det inte funnits någon gemensam avsikt mellan, å ena sidan, Hestiun och, andra sidan, Aspiss Liv eller Pavlos Psomiades innebärande att Hestiun skulle bli aktieägare i Aspissgruppen, inklusive Aspiss Liv. Överföringen den 4 maj 2009 har därmed, som Aspiss Liv har bestämt sin talan, inte varit av sådant slag som gör att den kan ligga till grund för en talan om bristtäckningsansvar enligt FRL.

Käromålet ska alltså redan av denna anledning ogillas.

Rättegångskostnader

Vid denna utgång ska Aspiss Liv utge ersättning för Jan Pajus och Alexandros Antzoulides rättegångskostnader. Om de yrkade beloppen råder inte någon tvist.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 401)

Ett överklagande ställs till Svea hovrätt men ges in till tingsrätten senast den 16 december 2016. Prövningstillstånd krävs.

Nina Stubbe

Thomas Ericsson

Marianne Camitz

Utveckling av CNA:s talan*Transaktioner inom Aspis Liv under år 2008*

I augusti 2008 dränerades Aspis Liv på cirka 120 milj. kr för att bidra till räddningen av bolagen Aspis Pronia och Commercial Value, vilka båda hade stora finansiella problem. Den gemensamma nämnaren för de tre bolagen var Pavlos Psomiades.

Överföringarna gjordes i huvudsak genom följande transaktioner;

1. köpet av samtliga aktier i det cypriotiska holdingbolaget Venarem Holdings Ltd ("Venarem") för 8 milj. euro (cirka 76 milj. kr),
2. köpet av 10 milj. aktier i ADHP Holdings Public Company Ltd ("ADHP") för 4 milj. euro (cirka 38 milj. kr) och
3. delbetalning av s.k. management fee enligt Förvaltningsavtalet om 1 milj. euro.

Det var vid Aspis Livs styrelsemöte den 28 augusti 2008 som besluten om investeringarna enligt punkten 1) och 2), dvs. köpet av aktierna i Venarem och ADHP (Cyperninvesteringarna), togs. Styrelsen gav Dimitris Vidalis helt fria händer att bestämma på vilket sätt investeringarna skulle ske med den enda begränsningen att han skulle följa Investeringskommitténs råd. Den 29 augusti 2008 höll Dimitris Vidalis och Alexandros Antzoulides Investeringskommittémöte, utan deltagande av de övriga ledamöterna. Dessa övriga ledamöten var Semir Barhanko, Aspis Livs ekonomichef, och Pavlos Ionnidis, styrelseledamot i Aspis Liv. Investeringskommittén fattade beslut om att Aspis Liv skulle genomföra Cyperninvesteringarna.

Samma år som ovanstående transaktioner ägde rum genomförde Aspis Liv två andra koncerninterna transaktioner;

- 1) Lån till Aspis Pronia som Aspis Liv betalade ut med 1 milj. euro i januari 2008, och

- 2) Advokatarvode för tvist mellan Aspis Livs minoritetsaktieägare Anagnostopoulos och Aspis Holding, som Aspis Liv för Aspis Holdings räkning hade erlagt betalning för med sammanlagt 700 000 kr.

Finansinspektionen kom sedermera att påbörja en utredning avseende Cyperninvesteringarna. Detta var startskottet för de utredningar som resulterade i att Aspis Livs koncession förklarades förverkad.

Avtalet om förvärvet av Venarem ingicks den 1 september 2008 mellan säljaren Pavlos Psomiades och köparen Aspis Liv. Köpeskillingen erlades den 12 september 2008 till Aspis Holding, och inte till Pavlos Psomiades, vilket var en instruktion från Dimitris Vidalis. Utöver köpeskillingen om 8 milj. euro fanns en förpliktelse att vid en senare tidpunkt erlægga ytterligare 1 milj. euro. Venarem ägde dotterbolaget Larlecum Corporation Ltd vars enda tillgång var ett stort landområde utan byggnadslov. Avsikten var att landområdet skulle exploateras och bebyggas. Avtalet mellan Pavlos Psomiades och Aspis Liv innebar att säljaren skulle ansvara för och bekosta exploateringen. Enligt en värdering som gjordes av BSProperty Ltd ("BS Property") den 31 juli 2008 var projektet värt 11,3 milj. euro. BS Property hade kopplingar till Aspisgruppen. Avtalet innehöll flera avtalsklausuler som var till nackdel för Aspis Liv. Dessutom ansåg Finansinspektionen att fastigheten inte var värd mer än 4 milj. kr.

Avtalet om förvärvet av aktierna i ADHP ingicks den 28 augusti 2008 mellan Joanna Christofi och Aspis Liv genom Dimitris Vidalis undertecknande. Joanna Christofi blev i nära anslutning till försäljningen aktieägare i Aspis Holding tillsammans med sin man Yionnos Christofi. Köpeskillingen om 4 milj. euro erlades den 12 september 2008. Denna erlades till Aspis Holding och inte till Joanna Christofi. Enligt vad som framgår av Finansinspektionens beslut av den 26 november 2009 hade Aspis Liv erlagt ett överpris för aktierna med ungefär 8 till 13 milj. kr.

Finansinspektionen anmärkte vidare på att den värdeöverföring som genomfördes i och med Cyperninvesteringarna innebar att Aspis Liv överskred de fria medlen med i vart fall 25 milj. kr.

Förvaltningsavtalet som ingicks med Aspis Pronia den 1 augusti 2008 innebar att Aspis Pronia skulle tillhandahålla Aspis Liv diverse konsulttjänster beträffande förvaltningen av Aspis Liv och dess tillgångar. Avtalet undertecknades av Dimitris Vidalis för Aspis Livs räkning och av Pavlos Psomiades för Aspis Pronias räkning. Dimitris Vidalis hade vid det aktuella tillfället inte rätt att ensam teckna Aspis Livs firma. Avtalet ingicks också två dagar efter att all handel med Aspis Pronias aktier på Atenbörsen stoppats för att skydda investerarna. Betalning för tjänster fram till den 31 december 2008 skulle erläggas av Aspis Liv med 1 milj. euro. Den 14 augusti 2008 betalade Aspis Liv 685 000 euro. Precis som med Cyperninvesteringarna skedde betalning till Aspis Holding.

Efter år 2008 skulle betalning erläggas med 500 000 euro årligen. Finansinspektionen anmärkte i sitt beslut att avtalet stred mot de grundläggande reglerna om att försäkringsbolag ska ha kontroll över riskerna i bolaget.

Aspis Liv lånade även den 24 januari 2008 ut cirka 10 milj. kr till Aspis Pronia. Enda underlag för beslutet är ett mejl från tidigare verkställande direktören till Semir Barhanko med texten "Please proceed with the request from Mr. Pavlos Psomiades. It has been approved by Mr. Dimitris Vidalis." Aspis Liv och Aspis Pronia ingick inte i samma legala koncern varvid låneförbud gällde. Den 23 januari 2008 skrevs "Promissory Note" under av Pavlos Psomiades. Enligt denna skulle lånet samt ränta återbetalas senast den 30 april 2009. Finansinspektionen påpekade i sitt beslut av den 26 november 2009 att lånet fortfarande inte hade betalats tillbaka.

Mellan minoritetsaktieägaren Anagnostopulos och Aspis Holding uppstod tvist som rörde Aspis Liv varvid Mannheimer Swartling Advokatbyrå biträdde Aspis Holding på uppdrag av Pavlos Psomiades. Härvid har Aspis Liv under åren 2008–2009 erlagt be-

talning med sammanlagt 700 000 kr fram till den 30 juni 2009 utan att saken behandlades i styrelsen i Aspis Liv eller att ersättningen återkrävdes från Aspis Holding. Även efter det att förhållandet påpekades uteblev återbetalning.

Efter att Aspis Livs revisor hos Öhrlings PriceWaterhouseCoopers ("PwC") hade fått reda på att Aspis Livs styrelse hade beslutat att göra investeringar med de fria reserverna samt att medel om 12 milj. euro hade betalats ut till Aspis Holding skrev han ett brev, daterat den 19 oktober 2008, till Aspis Livs styrelse och krävde en fullständig utredning avseende investeringarna. Jan Paju fick del av detta brev och krävde en fullständig utredning avseende investeringarna. Revisorns brev till Aspis Liv var det första varningstecknet på att allt inte stod rätt till vad det gällde Cyperninvesteringarna.

Den 5 november hölls styrelsemöte i Aspis Liv. Jan Paju deltog vid mötet. Av mötesprotokollet framgår bl.a. det att styrelseledamoten Anders Billstrand anmärkte på att det fanns en diskrepans om 2 milj. euro mellan de fria medlen i Aspis Liv som kunde investeras och summan som faktiskt hade investerats. Styrelseledamötena var av splittrad uppfattning vad gällde dessa investeringar och investeringarna i sig var dessutom orsaken till att två styrelseledamötena valde att avgå.

Samma dag som Aspis Liv hade hållit ovanstående styrelsemöte, men också samma dag som Aspis Livs styrelse rimligtvis borde ha erhållit revisorns påminnelsebrev, tog Jan Paju kontakt med Finansinspektionen. Finansinspektionen bokade in ett möte med Jan Paju.

Den 18 november 2008 daterade Aspis Livs revisor en erinran till Aspis Livs styrelse vari det upplystes om att man hade granskat beslutsunderlaget för utbetalningen om 12 milj. euro. Häri anmärkte revisorn på vissa märkligheter som hade upptäckts i samband med granskningen. Aspis Liv uppmanades av revisorn att göra nya värderingar av investeringarna.

Förutom det som Jan Paju sedan tidigare redan visste hade han nu även förstått att det fanns en grav misstanke om att Investeringskommitténs beslut att genomföra Cyperninvesteringarna inte hade fattats på ett korrekt sätt, att avtalet om förvärvet av aktierna i ADHP hade ingåtts innan Investeringskommittén hade konsulterats och att bolaget genom att besluta om att genomföra Cyperninvesteringarna hade brutit mot sin investeringspolicy. Jan Paju fann också detta oroande och överlämnade revisorns erinran till Finansinspektionen.

Jan Paju lät Hamilton Advokatbyrå snabbtreda Cyperninvesteringarna och Hamiltons utredning levererades till Jan Paju den 21 november 2008. I utredningen påpekade Hamilton att de båda investeringarna översteg de fria medlen i Aspis Liv och att transaktionerna hade gjorts med närstående personer och förmodligen till överpris, varför dessa stred mot svensk lag. Jan Paju rekommenderades att genast ta kontakt med Pavlos Psomiades för att låta de båda transaktionerna återgå samt få till stånd ett ägarbyte i bolaget.

Den 1 december 2008 informerade revisorn Finansinspektion om att han hade överlämnat en erinran till Aspis Livs styrelse. Finansinspektionen förelade Aspis Liv, genom ett mejl till Jan Paju den 9 december 2008, att bl.a. ge in en redogörelse för förvärvet av fastigheten på Cypern, inklusive att redogöra för hur fastigheten värderats vid köptillfället och hur mycket fritt eget kapital det fanns vid detta tillfälle.

Jan Paju uppdrog åt KPMG att göra en ny värdering av Venarem. Den 16 december 2008 levererade KPMG sin rapport. I utredningen konstaterade KPMG att den enda tillgången i Venarem var det pågående fastighetsprojektet, att bygglov inte hade beviljats, att Aspis Liv enligt köpeavtalet inte hade möjlighet att häva köpet om bygglov inte erhöles och att Aspis Liv därför hade tagit på sig en stor risk. En ny värdering av Venarem hade gjorts den 15 december 2008 av en oberoende värderingsfirma.

Den 17 december 2008 signerade Jan Paju ett svarsbrev till Finansinspektionen med anledning av föreläggandet av den 9 december 2008. Jan Paju redogjorde för Aspis

Livs förvärv av Venarem och aktierna i ADHP och skrev att det underlag som fanns för dessa var överlåtelsehandlingar. Jan Paju måste således då ha läst igenom dessa.

Den 13 januari 2009 skickade Finansinspektionen på nytt ett mejl till Jan Paju i vilket Jan Paju ombads att svara på flera frågor. Den 19 januari 2009 svarade Jan Paju Finansinspektionen. Jan Paju bekräftade att Dimitris Vidalis och Alexandros Antzoulides var de enda som deltog i Investeringskommitténs möte (dvs. utan deltagande av Pavlos Ionnidis och Semir Barhanko) när beslutet om investeringarna togs. Jan Paju medgav också att det var ett stort spann mellan BS Property och KPMG:s värderingar av Venarem samt bekräftade att BSProperty hade anknytning till Aspiskoncernen. Beträffande aktierna i ADHP medgav Jan Paju att dessa hade förvärvats till ett pris överstigande aktuell börskurs. Angående frågan om säljaren Pavlos Psomiades koppling till vissa av de övriga styrelseledamöterna uppgav Jan Paju i vilka bolag styrelseledamöterna var anställda. Jan Paju visste dock att Aspis Livs styrelseledamöter hade starka kopplingar till Pavlos Psomiades. Jan Paju visste också att särskilt Dimitris Vidalis var Pavlos Psomiades trogen.

Den 21 januari 2009 skrev Finansinspektionen ett nytt mejl till Jan Paju och ville veta mer om Pavlos Psomiades. Jan Paju svarade ett par dagar senare på detta. Han skrev att Pavlos Psomiades var huvud-/majoritetsägare till många bolag inom koncernen, och ofta även styrelseordförande i dessa. Vidare klargjorde Jan Paju Pavlos Psomiades ägandeskap av Aspis Liv.

Den 2 februari 2009 fortsatte Finansinspektionen i mejl med sina utfrågningar till Jan Paju. Finansinspektionen synes ha funderat på den märkliga omständigheten att Investeringskommittén motiverade och föreslog investeringarna på Cypern den 29 augusti 2008 dvs. dagen efter styrelsemötet den 28 augusti 2008" och undrade vilken information som Aspis Livs styrelse respektive kommittén egentligen hade haft tillgång till sedan tidigare. Jan Paju, som svarade Finansinspektionen samma dag, förklarade att det inte hade ställts någon skriftlig information till styrelsen. Att styrelsen inte hade haft tillgång till någon skriftlig information borde Jan Paju ha förstått vara en

märkligt. Det måste ha funnits en koppling mellan Aspis Livs styrelse och Investeringskommittén. Jan Paju visste att en av dessa kopplingar var Dimitris Vidalis.

Den 9 mars 2009 skrev Finansinspektionen ett nytt mejl till Jan Paju och bifogade ett föreläggande. Finansinspektionen anmärkte på att Cyperninvesteringarna överskred det fria kapitalet i Aspis Liv. Finansinspektionen skrev också att det av revisorns erinran och av KPMG:s utredning framgick att det förelåg misstankar om att köpen hade gjorts till ett stort överpris, varför Finansinspektionen anmodade Aspis Livs styrelse att göra en utredning om eventuell otillåten vinstutdelning hade skett. Jan Paju uppdrog åt Hamilton och PwC att inkomma med utredningar.

Redan nästa dag, den 10 mars 2009, begärde Finansinspektionen in fler uppgifter från Jan Paju, såsom resultat- och balansrapport, kapitalbasen, solvenskrav samt bokfört värde på Veneram och aktieposten i ADHP.

I yttrande av den 15 april 2009 inkom Aspis Liv, undertecknat av Jan Paju, med svar beträffande Cyperninvesteringarna och bifogade Hamiltons utredning och yttrande från PwC. Hamilton kom i sin utredning fram till ett nekande svar beträffande frågan om olovlig vinstutdelning skett. Även om Hamilton kom fram till att reglerna om olovlig vinstutdelning inte var tillämpliga innebar det inte att det inte kvarstod några tveksamheter kring Cyperninvesteringarna. Den 17 april 2009 daterade PwC sin utredning avseende frågan om olovlig värdeöverföring skett och svaret blev att man, beträffande förvärvet av Venarem, inte kunde uttala sig om en olovlig värdeöverföring hade skett p.g.a. att osäkerheten kring värderingen av fastighetsprojektet var alltför stor. Beträffande ADHP hade säljaren ingen tillräcklig anknytning till Aspis Liv. Det kunde konstateras att förvärvspriset var högre än marknadspriset för aktierna men PwC kunde inte uttala sig om huruvida priset för aktierna var rimligt.

Den 30 april 2009 skulle Aspis Pronia enligt "Promissory Note" senast återbetala lånet till Aspis Liv. Jan Paju har i yttrande till Finansinspektionen skrivit att han vid ett flertal tillfällen krävt återbetalning av lånet. Det var först den 5 juni 2009 som Jan Paju

godkände ändring av avtalet genom tillägg till "Promissory note" enligt vilket Aspis Pronia fick fram till den 11 juni 2009 på sig att betala senast 20 000 euro och resten av lånet samt ränta den 7 augusti 2009. Tillägget skrevs på även av Pavlos Psomiades.

Den 4 maj 2009 var Jan Paju även medveten om Förvaltningsavtalet. Som verkställande direktör borde Jan Paju ha förstått innebörden av detta avtal där motprestationen inte hade korresponderat mot åtagandet och att Aspis Liv utnyttjades av ett till Aspis Liv närstående bolag. Jan Paju måste ha sett att det var Dimitris Vidalis som ensam hade undertecknat avtalet för Aspis Livs räkning och att denne nu inte ville få avtalet uppsagt.

Sammanfattningsvis hade Jan Paju senast vid tidpunkten för överföringarna den 4 maj 2009 insett bl.a. följande:

- 1) Aspis Livs styrelse beslutade att med de fria medlen genomföra större investeringar utan tillgång till någon relevant skriftlig information.
- 2) Investeringskommittén fattade beslut om att Aspis Liv skulle genomföra Cyperninvesteringarna. Det fanns misstanke om att alla ledamöten inte ens hade varit kallade till mötet. I så fall fanns skäl att vara misstänksam mot Dimitris Vidalis och Alexandros Antzoulides som ensamma hade fattat beslutet om att Aspis Liv skulle genomföra Cyperninvesteringarna.
- 3) Genom att fatta beslut om att genomföra Cyperninvesteringarna bröt både Aspis Livs styrelse och Investeringskommittén mot Aspis Livs investeringspolicy. Detta måste alla inblandade ha förstått, inklusive Dimitris Vidalis och Alexandros Antzoulides.
- 4) Cyperninvesteringarna ledde till att två styrelseledamöten i Aspis Liv valde att avgå. När Jan Paju presenterade Hamiltons utredning och rekommendation om att låta investeringarna återgå ville inte Dimitris Vidalis och Pavlos Psomiades medverka och de utverkade att frågan inte ens fick protokollföras.
- 5) Avtalet om förvärv av aktierna i ADHP hade ingåtts innan Investeringskommittén hade konsulterats. Köpeskillingen för Cyperninvesteringarna erlades till Aspis Holding och inte till säljarna.

- 6) Cyperninvesteringarna var föremål för Finansinspektionens utredning och Finansinspektionen misstänkte att Cyperninvesteringarna utgjorde olovliga värdeöverföringar.
- 7) Det fanns misstanke om att förvärven på Cypern hade skett till överpris. I det ena fallet hade en värdering gjorts av en till Pavlos Psomiades icke oberoende värderingsfirma. Investeringskommitténs protokoll av den 29 augusti 2008 stod det att värderingen gjorts av en oberoende värderingsfirma, vilket Dimitris Vidalis och Alexandros Antzoulides måste ha förstått var felaktigt. Vidare innehöll det avtal som ingåtts med Pavlos Psomiades icke-affärsmässiga avtalsvillkor för Aspis Liv.
- 8) Aspis Pronia syntes ha finansiella problem då bolaget inte kunde återbetala lånet till Aspis Liv. Dimitris Vidalis var motvillig när Jan Paju försökte påpeka att avtalet borde sägas upp.
- 9) Aspis Liv hade ingått även andra avtal och genomfört andra transaktioner med bolag i Aspisgruppen där Aspis Livs motprestation inte hade korresponderat mot åtagandet och där Pavlos Psomiades, Dimitris Vidalis och Alexandros Antzoulides varit involverade.
- 10) Dimitris Vidalis hade ensamt undertecknat flera avtal trots att han inte hade behörighet att ensam teckna Aspis Livs firma.
- 11) Det fanns starka kopplingar mellan Pavlos Psomiades, Dimitris Vidalis och Alexandros Antzoulides och Finansinspektionen hade ställt frågor om Pavlos Psomiades och Dimitris Vidalis.

Närmare om Jan Pajus agerande

Jan Paju tillträdde som verkställande direktör hos Aspis Liv den 15 september 2008. Detta innebär att besluten att ingå de avtal m.m. som beskrivits ovan skedde innan Jan Paju hade tillträtt. Som verkställande direktör har dock Jan Paju behövt sätta sig in i dessa avtal och transaktioner omgående efter tillträdet. Jan Paju blev också med tiden, genom möten och samarbetet med Finansinspektionen, väl insatt i de tidigare transaktionerna.

Av Jan Pajus CV, som han gav in till Finansinspektionen innan han påbörjade sin anställning hos Aspis Liv, framgår att han har innehaft flera kvalificerade befattningar med stort ansvar, varför det är omöjligt att Jan Paju inte skulle ha förstått vad som föregick inom Aspis Liv. Det var därför inte konstigt att Jan Paju anade oråd när samma personer ännu en gång ville hantera Aspis Livs medel, vilket framgick av hans svar till Alexandros Antzoulides efter dennes inledande mejl den 24 mars 2009. Samma oro kom till uttryck i den mejlkorrespondensen som följde. Samtidigt som varningstecknen blev fler och fler skulle Jan Paju få många chanser att avsluta det som höll på att hända men gång på gång gjorde Jan Paju som han blev tillsagd. Till slut beordrade Jan Paju överföringen av Aspis Livs medel till Credit Suisse-kontona i Basel och pantsättningen var ett faktum. Då Jan Paju har förstått eller borde ha förstått att överföringen av tillgångarna skedde till konton som inte tillhörde Aspis Liv har Jan Paju agerat uppsåtligt eller med i vart fall grov vårdslöshet.

Av intern mejlkonversation på Finansinspektionen framgår att inspektionen kunde dra slutsatser om Cyperninvesteringarna redan den 26 januari 2009. Det tog således inte lång tid för Finansinspektionen att förstå att Pavlos Psomiades hade haft baktankar med Aspis Livs genomförande av Cyperninvesteringarna där hans syfte varit att komma åt Aspis Livs fria medel. Även Jan Paju har förstått att förutom Pavlos Psomiades, även Dimitris Vidalis och Alexandros Antzoulides har varit involverade i dessa affärer.

Under våren påbörjades mejlkontakten mellan Alexandros Antzoulides och Jan Paju när överföringarna av Aspis Livs medel till Credit Suisse inleddes. Det var den 24 mars 2009 som Alexandros Antzoulides skrev till Jan Paju att ett samarbete med Credit Suisse skulle inledas och att Pavlos Psomiades och Dimitris Vidalis redan godkänt förfarandet. Att Jan Paju anade oråd framgår av hans svar; "What is this? What is happening? Please tell me!"

När Alexandros Antzoulides åter i slutet av april 2009 kontaktade Jan Paju om att Aspis Livs medel skulle flyttas till andra konton hos Credit Suisse borde Jan Paju ha förstått att situationen var mycket märklig. Att han inte denna gång återigen tog kontakt med den advokat som han tidigare hade rådgjort med inför den första överföringen, eller utförde andra kontrollåtgärder, innebär att Jan Pajus agerande i samband med överföringen inte kan anses annat än grovt vårdslöst/uppsåtligt. Eftersom det av blanketten "Specimen Signatures of the Company" tydligt framgår att "the Client" är Hestiun borde det inte finns några som helst tveksamheter om att Jan Paju visste att kontona tillhörde Hestiun. Att Alexandros Antzoulides på Jan Pajus förfrågan uppgav att Hestiun var "supervisor of the investment program" och att main client står för det bolag som var ansvarigt för genomförandet av investeringsprogrammet är inga uppgifter som Jan Paju hade några som helst skäl att lita på. Med den vetskap som Jan Paju hade om Pavlos Psomiades, Dimitris Vidalis och Alexandros Antzoulides, borde han inte ha litat på eller följt några instruktioner från någon av dem. Mot bakgrund av detta kunde ett svar från Alexandros Antzoulides om att Jan Pajus instruktioner för kontona hos Credit Suisse i Zürich även skulle gälla för kontona hos Credit Suisse i Basel inte på något sätt ses som en garanti för att instruktionerna skulle gälla. En garanti hade bara kunnat utfärdas av Credit Suisse. Det fanns alltså ingen anledning för Jan Paju att tro att det pantförskrivningsförbud som gällde för kontona i Credit Suisse i Zürich också skulle gälla för de nya kontona i Basel. Jan Pajus agerande att i denna situation beordra överföringar kan därför inte enbart ses som vårdslöst utan måste ses som grovt vårdslöst/uppsåtligt.

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I TVISTEMÅL

Den som vill överklaga tingsrättens dom, eller ett i domen intaget beslut, ska göra detta skriftligen.

Skrivelsen ska skickas eller lämnas till tingsrätten. Överklagandet prövas av den hovrätt som finns angiven i slutet av domen.

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till tingsrätten och det måste ha kommit in till tingsrätten **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett **i domen intaget beslut** som angår honom eller henne. I fråga om sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i hovrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Hovrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står tingsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till hovrätten varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av tingsrättens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av tingsrättens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
5. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Har en omständighet eller ett bevis som åberopas i hovrätten inte lagts fram tidigare, ska klaganden i mål där förlikning om saken är tillåten förklara anledningen till varför omständigheten eller beviset inte åberopats i tingsrätten. Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att motparten ska infinna sig personligen vid huvudförhandling i hovrätten.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud.

Ytterligare upplysningar lämnas av tingsrätten. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

Om ni tidigare informerats om att förenklad delgivning kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.